

Nr 239.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till vissa ändringar i gällande tulltaxa, m. m.; given Stockholms slott den 24 mars 1950.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att *dels* antaga härvid fogade förslag till

1) förordning om ändring i tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316);

2) förordning om ändring i förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307) angående tullrestitution;

dels ock bifalla de förslag i övrigt, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Per Edvin Sköld.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

Sedan den inom Förenta Nationernas ekonomiska kommission för Europa arbetande Inland Transport Committee låtit utarbeta förslag till tullkonventioner för turisttrafik, för kommersiella vägfordon samt för internationell godstransport å väg, ha vissa europeiska stater träffat överenskommelse om provisorisk tillämpning av konventionernas bestämmelser från och med den 1 januari 1950. För att möjliggöra Sveriges anslutning till denna överenskommelse föreslås i propositionen *dels* ändringar av tulltaxeförordningens bestämmelser angående tullfrihet för vissa av resande medförda förnödenheter och turistpropagandamaterial samt angående temporär tullfrihet för transportmedel *dels ock* införande av bestämmelser om befrielse från tull för transportmedel, för vilket temporär tullfrihet enligt tulltaxeförordningen medgivits och vilket blivit genom olycka svårt skadat.

I propositionen föreslås därjämte ändringar i fråga om tulltaxeringen av

följande varuslag, nämligen *dels* plantor av avenbok, *dels* konstplaster och arbeten därav samt vissa varor, innehållande konstplast, *dels* vissa råvaror för tillverkning av konstplaster och uppblöttningsmedel, *dels* träspnit (metanol), *dels* vitaminer, vitaminkoncentrat och andra vitaminhaltiga beredningar, *dels* amylalkohol, avsedd att användas uteslutande för tillverkning av kalium- och natriumxantogenat, *dels* vävnader och linor av nylon, avsedda uteslutande för tillverkning av fallskärmar, *dels* ock ekolod och delar därtill, avsedda att installeras i däckade fiskefartyg.

Vidare framlägges förslag om införande av vissa bestämmelser om flygindustrirestitution i förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307) angående tullrestitution. I anslutning härtill föreslås avskaffande av tullen för flygplan med en tjänstetomvikt av mer än 7 500 kilogram.

F ö r s l a g
till
förordning om ändring i tulltaxeförordningen
den 4 oktober 1929 (nr 316).

Härigenom förordnas, att 5 och 7 §§ samt 8 § 1 mom. tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

5 §.

Tullfrihet åtnjutes för:

Tullfrihet åtnjutes för:

e) andra förnödenheter, tillhöriga resande eller å transportmedel anställda personer, i den mån förnödenheterna prövas icke överstiga behovet under resan; ock skola till sådana förnödenheter jämväl hänföras *begagnad* velociped *samt av resande medförd* handfotografikamera, skrivmaskin *eller* grammofon, där föremålet är begagnat och av den resande införes för eget bruk och icke i handelssyfte; dock skall om resandes och avmönstrande sjöfolks rätt att för eget bruk tullfritt medföra färdiga tobaksvaror och cigarrettpapper gälla vad särskilt stadgas;

e) andra förnödenheter, tillhöriga resande eller å transportmedel anställda personer, i den mån förnödenheterna prövas icke överstiga behovet under resan; och skola till sådana förnödenheter jämväl hänföras velociped, handfotografikamera, skrivmaskin, grammofon *eller radiomottagningsapparat*, där föremålet är begagnat och av den resande införes för eget bruk och icke i handelssyfte; dock skall om resandes och avmönstrade sjöfolks rätt att för eget bruk tullfritt medföra färdiga tobaksvaror och cigarrettpapper gälla vad särskilt stadgas;

y) varor, som avses i konventionen den 11 oktober 1933 för underlättande av det internationella utbytet av undervisningsfilm, i den mån Konungen förordnar, att tullfrihet för sådana varor skall äga rum; *samt*

y) varor, som avses i konventionen den 11 oktober 1933 för underlättande av det internationella utbytet av undervisningsfilm, i den mån Konungen förordnar, att tullfrihet för sådana varor skall äga rum;

z) tryckalster, härunder inbegripna kartor, *bilder*, planschverk samt

z) tryckalster, härunder inbegripna kartor, planschverk samt med bil-

¹ Senaste lydelse se beträffande 5 § 1940: 279, beträffande 7 § 1947: 240 och beträffande 8 § 1 mom. 1938: 78.

Nuvarande lydelse:

med bilder försedda reklamskyltar och reklamplakat, vilka hava till syfte att göra reklam för resor till främmande länder eller att sprida kännedom i allmänhet om dessa länder, allt dock på villkor att tryckalstren äro ämnade att här i riket kostnadsfritt utdelas samt att de införas från land, som medgiver Sverige motsvarande förmån.

Föreslagen lydelse:

der försedda reklamskyltar och reklamplakat, vilka tryckalster äro ämnade att här i riket kostnadsfritt utdelas, ävensom bilder, dioramor, klichéer, skioptikonbilder och, i den mån Konungen därom förordnar, framkallad kinematografisk film, allt dock på villkor, att varorna hava till syfte att göra reklam för resor till främmande länder eller att sprida kännedom i allmänhet om dessa länder; samt

å) blanketter till passersedlar, godslistor och dylika handlingar, som äro avsedda att begagnas vid internationell samfärdsel med fordon eller luftfartyg.

7 §.

Tullfrihet under viss tid åtnjutes för:

d) kreatur, vilka — — — gå i bet.

Angående den tid och de villkor, under vilka tullfrihet, som i b) sägs, må åtnjutas, så ock angående tid för åtnjutande jämlikt bestämmelserna under a) av tullfrihet för järnvägsmateriel eller delar till luftfartyg förordnar Konungen. I övrigt må tullfrihet enligt denna paragraf icke åtnjutas för längre tid än tre månader efter införseln, dock må för särskilt fall medgivas utsträckning av sistnämnda tid intill ett år.

Tullfrihet under viss tid åtnjutes för:

d) kreatur, vilka — — — gå i bet.

Angående den tid och de villkor, under vilka tullfrihet, som i a) och b) sägs, må åtnjutas, förordnar Konungen. I övrigt må tullfrihet enligt denna paragraf icke åtnjutas för längre tid än tre månader efter införseln, dock må för särskilt fall medgivas utsträckning av sistnämnda tid intill ett år.

8 §.

1. Tullfrihet under viss tid må på särskild framställning medgivas för:

d) instrument, redskap — — — icke medgives;

e) radiomottagningsapparat, som medföres av resande, vilken endast

1. Tullfrihet under viss tid må på särskild framställning medgivas för:

d) instrument, redskap — — — icke medgives;

e) radiomottagningsapparat, vilken medföres av resande, som endast till-

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

tillfälligtvis skall vistas inom riket;
samt

fälligtvis skall vistas inom riket, *men
för vilken tullfrihet enligt 5 § e) icke
medgives; samt*

f) sto, som — — — därefter åter-
utföras.

f) sto, som — — — därefter åter-
utföras.

Tullfrihet enligt — — — att ut-
föras.

Tullfrihet enligt — — — att ut-
föras.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1950.

Förslag
till
förordning om ändring i förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307)
angående tullrestitution.

Härigenom förordnas, *dels* att i förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307) angående tullrestitution skall närmast efter 3 § införas en ny paragraf, betecknad 3 a §, av nedan angivna lydelse, *dels ock* att 6 och 10 §§ samma förordning¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

3 a §.

Idkare av verkstadsrörelse ävensom flygplansägare äger att efter verkställd byggnad, ombyggnad, reparation, inredning eller utrustning, inberäknat förseende med reservdelar, av svenskt eller utländskt flygplan med en tjänstetomvikt av mer än 7 500 kilogram, utländskt flygplan även med en tjänstetomvikt av 7 500 kilogram eller därunder, för vilkas byggnad, ombyggnad, reparation, inredning eller utrustning använts av honom från utlandet införda materialier eller andra artiklar, åtnjuta restitution av tull (*flygindustrirestitution*) för en motsvarande myckenhet materialier eller andra artiklar av samma slag, vilka inom fem år före arbetets slutförande av honom införts från utlandet. Rätt till flygindustrirestitution gäller jämväl i avseende å materialier, som gått förlorade vid arbetets utförande.

6 §.

Förutom i — — — skäl föreligga.

Tullrestitution enligt — — — infört varan.

Har transportmedel, för vilket tullfrihet under viss tid enligt tulltaxeförordningen medgivits, blivit genom olycka svårt skadat innan det skolat återutföras, må Konungen förordna om befrielse från tull för transportmedlet. Sådan befrielse må dock icke beviljas i andra fall än där transportmedlet överlåtes till statsverket eller under tullkontroll förstöres.

Har eljest från tullverket utlämnad vara, beträffande vilken tullfrihet under viss tid enligt tulltaxeförordningen medgivits eller förutsättningar för sådan tullfrihet uppenbarligen varit för handen, blivit förstörd eller gått förlorad, innan varan skolat återutföras, ankommer på prövning av Konungen, huruvida och i vad mån befrielse från eller restitution av tull för varan må

¹ Senaste lydelse av 6 § se 1948:233. — I 6 § föreslås i huvudsak endast den ändringen, att i paragrafen införes ett nytt tredje stycke, och 10 § föreslås ändrad allenast på så sätt, att i första punkten intages en hänvisning även till 3 a §.

åtnjutas. Sådan befrielse eller restitution må dock icke beviljas i andra fall än då varan förstörts på grund av myndighets föreskrift eller gått förlorad genom olycka eller annan liknande händelse, varöver den som infört varan icke skäligen kunnat råda.

10 §.

På prövning av Konungen skall bero, huruvida i särskilda fall utsträckning av de i 2, 3 och 3 a §§ fastställda tidrymder må medgivas. Likaledes skall på prövning av Konungen bero, huruvida tullrestitution, som avses i nämnda paragrafer, må medgivas jämväl i det fall, att hinder uppstått för artiklarnas användning för de i sagda paragrafer omförmälda arbeten och artiklarna på grund därav återutföras, liksom ock i det fall, att det för sökanden skulle medföra synnerlig kostnad eller olägenhet att visa, att de använda artiklarna äro av utländskt ursprung, men han ådagalagt, att de till myckenhet och beskaffenhet överensstämma med de av honom införda.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1950.

Vad i 3 a § stadgas angående flygindustrirestitution skall dock äga giltighet jämväl beträffande i paragrafen avsett arbete, som slutförts under tiden från och med den 1 januari 1950.

---

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans
Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å
Stockholms slott den 24 mars 1950.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, LINGMAN.

Efter gemensam beredning med cheferna för kommunikations-, jordbruks-, handels- och inrikesdepartementen anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, fråga om *vissa ändringar i gällande tulltaxa, m. m.* samt anför därvid följande.

Ändringar i tulltaxeförordningen och tullrestitutionsförordningen med anledning av Sveriges anslutning till vissa konventioner.

Inom Förenta Nationernas ekonomiska kommission för Europa arbetar en särskild kommitté, *Inland Transport Committee*, i syfte att till främjande av Europas återuppbyggnad undersöka möjligheterna att underlätta internationella landtransporter. Därvid har inom ett särskilt arbetsutskott, sammansatt av representanter för tull- och transportmyndigheter inom de i ekonomiska kommissionens arbete deltagande länderna — däribland Sverige — utarbetats förslag till tre tullkonventioner, som syfta till att förenkla tullformalitetserna för den internationella trafiken, huvudsakligen vägtrafiken. Förslagen ha rubricerats

- 1) förslag till internationell tullkonvention för turisttrafik,
- 2) förslag till internationell tullkonvention för kommersiella vägfordon samt
- 3) förslag till tullkonvention för internationella godstransporter å väg.

I avvaktan på att de tre konventionsförslagen framdeles må bli föremål för vidare bearbetning och slutbehandling vid en ifrågasatt världskonferens ha vissa europeiska stater genom befullmäktigade ombud den 16 juni 1949 i Genève undertecknat en överenskommelse om provisorisk tillämpning av konventionsförslagets bestämmelser från och med den 1 januari 1950.

Denna överenskommelse är i svensk översättning så lydande.

Med hänsyn till att ekonomiska kommissionen för Europa utarbetat 1) förslag till internationell tullkonvention för turisttrafik, 2) förslag till internationell tullkonvention för kommersiella vägfordon samt 3) förslag till tull-

konvention för internationella godstransporter å väg (i det följande betecknade med uttrycket »konventionsförslagen»), vilkas texter finnas fogade till denna överenskommelse och anses utgöra en integrerande del därav,

med hänsyn till att den konferens rörande landsvägs- och biltransporter, som Förenta Nationerna kommer att öppna i Genève den 23 augusti 1949, närmare skall överväga de villkor, på vilka världskonventioner rörande i dessa förslag avhandlade frågor och förhållanden skola kunna avslutas,

med hänsyn till att de till denna överenskommelse anslutna regeringarna äro angelägna om att förslagens bestämmelser måtte bli föremål för tillämpning så snart som möjligt, i avvaktan på att ovannämnda världskonventioner skola träda i kraft, ha de till denna överenskommelse anslutna regeringarna överenskommit som följer:

Artikel I.

De avtalsslutande regeringarna förbinda sig att tillämpa de i konventionsförslagen ingående bestämmelserna gemensamt varandra. Varje avtalsslutande regering äger dock rätt, att, samtidigt med att den undertecknar denna överenskommelse eller ansluter sig därtill, förklara att denna åtgärd icke gäller för mer än ett eller två av de upprättade förslagen. Varje avtalsslutande regering, vars signatur eller anslutning icke gäller samtliga tre förslag, kan när helst så önskas, genom därom till Förenta Nationernas generalsekretärare lämnad notifikation, förklara, att dess signatur eller anslutning jämväl skall avse ytterligare något eller båda de andra konventionsförslagen.

Artikel II.

1. Undertecknandet av denna överenskommelse eller därtill gjord anslutning skall, såvida en förklaring i motsatt riktning icke göres vid tidpunkten för undertecknandet eller anslutningen, endast anses hänföra sig till den avtalsslutande regeringens eget territorium.

2. Varje avtalsslutande regering kan, när helst så önskas, genom att därom notifiera Förenta Nationernas generalsekretärare, förklara, att denna överenskommelse jämväl avser ett eller flera andra territorier, för vilka den är internationellt ansvarig. Regeringen i fråga skall då meddela, om utvidgningen hänför sig till något enstaka förslag eller till flera av dem, vilket i så fall skall närmare specificeras.

Artikel III.

1. Denna överenskommelse träder i kraft den 1 januari 1950.

2. Den skall anses ha upphört att gälla om, vid en viss given tidpunkt, de avtalsslutande regeringarnas antal är mindre än två.

3. Överenskommelsen skall gälla för en tid av tre år. Såvida de avtalsslutande regeringarna icke annorlunda besluta skall det vidare anses, att överenskommelsen, efter utgången av denna period, förnyats för ytterligare ett år i sänder.

Artikel IV.

1. Varje avtalsslutande regering kan säga upp denna överenskommelse genom att därom avisera Förenta Nationernas generalsekretärare minst tre månader före utgången av någon av de i art. III angivna perioderna. Uppsägningen kan då avse samtliga konventionsförslag eller endast ett eller två av dem.

2. Varje regering, som jämlikt art. II förklarar, att en utvidgning av denna överenskommelses bestämmelser skall för dess del gälla för andra

territorier, kan, när helst så önskas, genom därom till Förenta Nationernas generalsekreterare avgiven notifikation, förklara att överenskommelsen upphör att gälla för något av de i notifikationen angivna territorierna; sådan notifikation träder i kraft tre månader efter dess mottagande.

Artikel V.

I händelse de världskonventioner, som åsyftas i andra stycket av inledningen härtill, skulle komma att avslutas, skall varje till denna överenskommelse ansluten regering, som ansluter sig till en eller annan av dessa konventioner, räknat från dagen för dessas ikraftträdande ipso facto anses ha uppsagt denna överenskommelse i vad avser det eller de konventionsförslag, som svarar mot den eller de konventioner, till vilka den kommit att ansluta sig.

Artikel VI.

Denna överenskommelse skall till den 31 december 1949 ligga öppen för undertecknande av de regeringar, som inbjudits att delta i utarbetandet av konventionsförslagen. Efter sagda datum kunna regeringarna ansluta sig därtill.

Artikel VII.

Denna överenskommelse kommer att deponeras hos Förenta Nationernas generalsekreterare, som kommer att tillställa var och en av de avtalsslutande regeringarna en vidimerad kopia därav, ävensom kopior av de anslutningar, uppsägningar och notifikationer, som komma honom tillhanda. Generalsekreteraren har bemyndigats att inregistrera denna överenskommelse den dag, då den träder i kraft.

Vid förenämnda tidpunkt den 16 juni 1949 undertecknades överenskommelsen av *Belgien-Luxemburg* och *Nederländerna* med förbehåll för ratifikation, av *Frankrike*, *Norge* och *Schweiz* utan förbehåll samt av *Storbritannien och Nord-Irland* med förbehåll att undertecknandet avsåge endast konventionsförslagen 1 och 2.

Sedermera har överenskommelsen undertecknats den 27 december 1949 av *Österrike* med förbehåll att undertecknandet gällde allenast konventionsförslagen 1 och 2, den 28 december 1949 av *Tjeckoslovakien* med förbehåll dels för ratifikation och dels att undertecknandet hänförde sig allenast till konventionsförslagen 2 och 3 samt den 29 december 1949 av *Danmark* utan förbehåll.

Beträffande innehållet i de tre konventionsförslagen må följande summariska redogörelse lämnas.

1. Förslaget till internationell tullkonvention för turisttrafik.

Förslaget innehåller bestämmelser om temporär befrielse från importtull — under förutsättning att återutförsel skall äga rum — för transportmedel och vissa icke importförbjudna förbrukningsartiklar, vilka för eget bruk införas av personer som äga eller ha nyttjanderätt till transportmedlen och artiklarna och som icke äro varaktigt bosatta inom vederbörande stats territorium. Sådana transportmedel och artiklar skola upptagas i särskilda

dokument, temporära importhandlingar, i vilka garanti lämnas för betalningen av tull- och andra införselavgifter.

Vissa för resandes personliga bruk erforderliga effekter skola få temporärt införas utan sådan temporär importhandling. Tullfrihet skall åtnjutas för vissa angivna förnödenheter samt för bland annat material för turistpropaganda.

Temporära importhandlingar, gällande för alla eller vissa av de avtalslutande staternas territorier skola under beteckningen »carnets de passage en douane» utfärdas på formulär, som fogats till konventionsförslaget. De temporära importhandlingarna skola utställas av för ändamålet auktoriserade sammanslutningar och givas en giltighetstid av högst ett år.

I övrigt innehåller förslaget bestämmelser för tillämpningen av systemet med temporära importhandlingar m. m.

2. Förslaget till internationell tullkonvention för kommersiella vägfordon.

Detta konventionsförslag innehåller bestämmelser om temporär tullfrihet för sådana utländska fordon, som användas i internationell vägtrafik för kommersiell befordran av resande och gods. Förslaget är i huvudsak analogt med förslaget i punkt 1.

3. Förslaget till tullkonvention för internationella godstransporter å väg.

Förslaget innehåller bestämmelser till underlättande av internationella varustransporter å väg genom minskning av de tullformaliteter, som äro föreskrivna vid passering av gränserna mellan olika stater. I princip innebär förslaget att varor, som transporteras å väg i av tullmyndighet förseglade fordon och behållare (containers) under vissa förutsättningar skola befrias från tullbesiktning vid gränserna. Tullbesiktning skall alltså äga rum allenast vid tullanstalterna å avsändningsorten och å bestämmelseorten.

En av förutsättningarna är att för godset utfärdats ett speciellt dokument, »TIR-carnet», utfärdat av för ändamålet auktoriserad sammanslutning, som garanterar att tullar och andra avgifter erläggas.

Andra förutsättningar äro, att fordonen eller godsbehållarna äro konstruerade och utrustade enligt i konventionsförslaget givna bestämmelser, syftande till att förhindra av- eller pålastning av gods under färden, samt att TIR-carneten är utfärdad på därför fastställt formulär.

I övrigt innehåller förslaget åtskilliga detaljbestämmelser för systemets tillämpning.

I detta sammanhang må vidare nämnas, att vid det pågående arbetet inom *Organisationen för europeiskt samarbete (OEEC)* dryftats möjligheterna att genom tullättnader främja turisttrafiken i Europa. Organisationen har vid rådssammanträde den 17 november 1949 besluta antaga ett inom organisationen framlagt konventionsförslag, som innebär att de deltagande länderna förbinda sig att genomföra vissa tullättnader. Förslaget avser bl. a., att vissa bestämmelser om införsel av turistpropagandamaterial skola på ett enhetligt sätt genomföras av de i organisationen deltagande länderna.

Generaltullstyrelsen har i infortrat utlåtande den 21 januari 1950 framlagt förslag till de författningsändringar, som erfordras vid svensk anslutning till konventionsförslagen.

Beträffande erforderliga ändringar i tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) har styrelsen anfört följande.

Den tullfrihet, som enligt förslaget till tullkonvention för turisttrafik skall medgivas för begagnade personliga effekter samt för vissa uppräknade föremål, motsvaras i huvudsak av den tullfrihet, som för närvarande åtnjutes jämlikt 5 § d) och e) tulltaxeförordningen. Emellertid gäller enligt sistnämnda punkt i fråga om tullfrihet för handfotografikamera, skrivmaskin eller grammofon bland annat det villkoret, att föremålet skall vara medfört av resande. Då i konventionen föreskrives tullfrihet för dessa föremål utan iakttagande av nämnda villkor, har styrelsen föreslagit, att ur 5 § e) av förordningen orden »av resande medförd» skola utgå.

För radiomottagningsapparat, som medföres av resande, vilken endast tillfälligtvis skall vistas inom riket, må för närvarande tullfrihet under viss tid på särskild framställning åtnjutas enligt 8 § 1 mom. e) tulltaxeförordningen. Med hänsyn till bestämmelserna i konventionsförslaget för turisttrafik har styrelsen föreslagit, att tullfrihet för begagnad sådan apparat, som av den resande införes för eget bruk och icke i handelssyfte, skall få åtnjutas enligt 5 § e) samma förordning. Styrelsen har samtidigt föreslagit därav betingad ändring i 8 § 1 mom. e) i förordningen.

För övriga i konventionsförslaget uppräknade föremål åtnjutes tullfrihet redan med nuvarande lydelse av ifrågavarande 5 § e). För ernående av enhetlig praxis har styrelsen dock för avsikt att utfärda vissa anvisningar i anslutning till konventionstexten.

Enligt 5 § z) tulltaxeförordningen, vilken punkt tillkommit genom förordning den 26 april 1940 (nr 279), åtnjutes tullfrihet för tryckalster, vilka ha till syfte att göra reklam för resor till främmande länder eller att sprida kännedom i allmänhet om dessa länder, under villkor, bland annat, att tryckalstren införas från land, som medgiver Sverige motsvarande förmån.

Den i tullkonventionen angående turisttrafik stadgade tullfriheten för turistpropagandamaterial, vilken skall medgivas under förutsättning av återutförelse, är avsedd att i övrigt gälla under huvudsakligen samma villkor som nyssnämnda tullfrihet enligt 5 § z) tulltaxeförordningen. Med hänsyn härtill ha ifrågavarande konventionsbestämmelser inarbetats i nämnda punkt i förordningen. Då emellertid nu gällande villkor om ömsesidighet medför väsentligt merarbete för tullmyndigheterna och ofta förorsakar praktiska svårigheter vid jämförelsen med liknande tullfrihetsförmåner, som beviljats i främmande länder, har i förslaget till ändrad lydelse av sagda punkt ej införts sistnämnda villkor. Beträffande framkallad kinematografisk film har styrelsen dock, bland annat med hänsyn till den höga tullsatsen för sådan vara, ansett lämpligt att i 36 a § tillämpningsföreskrifterna till förordningen föreslå en begränsning av tullfriheten genom villkor om ömsesidighet.

I anledning av bestämmelser i samtliga tre konventionsförslag har styrelsen föreslagit införande av en ny punkt å) i 5 § tulltaxeförordningen. Av skäl, som förut beträffande 5 § z) angivits, har ej heller i denna punkt införts någon föreskrift om ömsesidighet såsom villkor för tullfrihetens åtnjutande.

För fordon, som avses i konventionsförslaget för kommersiella vägfordon, må tullfrihet under viss tid åtnjutas enligt 7 § a) tulltaxeförordningen. Sådan tullfrihet må jämlikt sagda paragraf icke åtnjutas för längre tid än tre

månader efter införseln, dock att för särskilt fall utsträckning av sistnämnda tid intill ett år må medgivas. I fråga om dylikt fordon, för vilket medföres gällande passersedel, må enligt 42 och 51 §§ tillämpningsföreskrifterna till nämnda förordning tullfriheten åtnjutas mot det att vid transportmedlets in- och utförsel passersedeln uppvisas för tullmyndighet.

Enligt sistnämnda konventionsförslag skall fordon, för vilket vid införseln företes passersedel, återutföras inom tiden för passersedelns giltighet. För passersedel av typen carnet de passages en douane uppgår denna tid enligt internationell sedvänja till ett år. Den i 7 § tulltaxeförordningen föreskrivna begränsningen till tre månader av den tid, under vilken tullfrihet enligt nämnda paragraf må åtnjutas, kan därför vid tillträde till ifrågavarande konvention ej bibehållas i fråga om fordon, som avses i konventionen. Styrelsen har föreslagit, att Konungen skall äga att i full utsträckning förordna jämväl angående den tid och de villkor, under vilka tullfrihet, som i 7 § a) sägs, må åtnjutas. På grund av bestämmelsen i det nuvarande fjärde stycket av 42 § tillämpningsföreskrifterna till nämnda förordning, vilket föreslås skola bibehållas oförändrat i denna del, komme därvid tullfrihet för transportmedel mot företeende av passersedel att åtnjutas under samma villkor, oavsett om tullfriheten medgives enligt 7 § a) eller b) i förordningen.

Generaltullstyrelsen har därjämte föreslagit sådan ändring i 6 § förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307) angående tullrestitution att befrielse från tull må, i den mån Konungen därom förordnar, åtnjutas för transportmedel, för vilket tullfrihet under viss tid enligt tulltaxeförordningen medgivits och vilket blivit genom olycka svårt skadat, innan det skolat återutföras. Som villkor för befrielse från tull skall dock gälla att transportmedlet överlåtes till statsverket eller förstöres under tullkontroll.

Departementschefen. Den internationella vägtrafiken har efter krigsslutet erhållit en betydande omfattning både i vad den avser turisttrafik och i fråga om godsbefordran. Åtskilliga svenska företag bedriva numera sådan trafik. I den överenskommelse som, enligt vad förut omnämnts, träffats mellan ett antal europeiska stater om provisorisk tillämpning av de inom ekonomiska kommissionen för Europa utarbetade förslagen till tullkonventioner har intagits ett uttryckligt stadgande om reciprocitet mellan de avtalsslutande regeringarna. Det måste därför anses angeläget, att även Sverige snarast möjligt ansluter sig till överenskommelsen.

Såsom generaltullstyrelsen anfört erfordras vissa ändringar i 5, 7 och 8 §§ tulltaxeförordningen samt i 6 § tullrestitutionsförordningen för att de i konventionsförslagen givna bestämmelserna skola till fullo kunna tillämpas för Sveriges vidkommande. Jag förordar, att dessa ändringar genomföras. Ändringarna böra träda i kraft den 1 juli 1950.

Ändring i fråga om tullen för plantor av avenbok.

(Tulltaxenr 40: 1—2.)

Plantor av al, alm, ask, asp, björk, bok, ek, gran, lind, lärk, lönn, poppel och tall äro särskilt nämnda i tulltaxan under nr 40: 1 (statistiskt nr 93: 1), med tullfrihet. Plantor av andra skogsträd hänföres till tulltaxenr 40: 2

(statistiskt nr 95), med tull av 7 kronor för 100 kilogram, varjämte utgår tilläggstull med 13 kronor för 100 kilogram enligt förordning den 31 januari 1932 (nr 15) med tillägg till gällande tulltaxa.

Med utlåtande den 22 februari 1950 har generaltullstyrelsen till Kungl. Maj:t överlämnat en framställning från *skogsstyrelsen* om tullfrihet för plantor av avenbok.

I nämnda framställning har skogsstyrelsen anfört, bland annat, följande.

Genom kungörelse den 24 mars 1949 (nr 91) borttogs i enlighet med beslut av 1949 års riksdag tullen för vissa uppräknade plantslag, varvid dessa genom uppdelning av tulltaxenr 40 överfördes till nr 40: 1. Av Kungl. Maj:ts proposition nr 54 till nämnda riksdag framginge, att man därvid avsett att upphäva tullen för alla skogsplantor. I tulltaxenr 40: 1 hade avenbok emellertid ej medtagits, i följd varav detta trädslag fortfarande vore tullbelagt. Då avenbokens virke vore synnerligen värdefullt och trädslaget numera i den skogliga propagandan särskilt rekommenderades till underplantering i ekskog för att höja ekens värdeproduktion, vore det av betydelse att även avenboken befriades från tull. Något tulltekniskt hinder för ändringen syntes ej föreligga.

Generaltullstyrelsen har i nyssnämnda utlåtande erinrat om sin skrivelse till riksdagens bevillningsutskott den 15 mars 1947 med yttrande över motionerna 197 i första kammaren och 301 i andra kammaren om utredning angående tullfri införsel av frö och plantor av skogsträd, vari styrelsen uttalade, bland annat, följande:

Grundtullen för levande växter, hänförliga till tulltaxenummer 40, har varit gällande sedan den 24 juni 1906, och tilläggstullen har utgått sedan den 1 februari 1932, då med hänsyn till det statsfinansiella läget tilläggs-tullar infördes för ett stort antal umbärliga varor. Plantor av skogsträd kunna emellertid uppenbarligen icke räknas till dylika varor, och skäl synas därför tala för att tilläggstullen borttages för desamma. Såvitt styrelsen kan bedöma, hava dock såväl de tullar, som nu utgå för tall- och granfrö, som tullen och tilläggstullen å plantor av skogsträd jämförelsevis liten betydelse ur de synpunkter, som framkommit i de väckta motionerna.

Generaltullstyrelsen har vidare förklarat sig icke ha något att erinra mot att tullfriheten för vissa slag av plantor utsträcktes att omfatta jämväl plantor av avenbok.

Genom kungörelsen den 10 mars 1950, nr 64, som träder i kraft den 1 april 1950, har förordnats bl. a. att plantor av avenbok icke må införas till riket utan skogsstyrelsens tillstånd.

Departementschefen. I likhet med skogsstyrelsen och generaltullstyrelsen anser jag, att plantor av avenbok böra befrias från tull och tilläggstull. Jag tillstyrker därför, att i tulltaxenr 40: 1 — däri stadgas att tull icke skall utgå för plantor av vissa trädslag — upptagas jämväl plantor av avenbok.

Ändring beträffande tulltaxeringen av konstplaster och arbeten därav.

(Tulltaxenr 103, 1110: 1—1112, m. fl.)

Uttrycket *plast* är ett relativt nytt begrepp och förekommer icke i tulltaxan. I denna användes för att beteckna konstgjorda plaster i allmänhet antingen ordet *konstharts* eller uttrycket *formbara, konstgjorda ämnen*. En plast torde kännetecknas därav, att den utgör eller som karakteristisk beståndsdel innehåller en högmolekylär organisk förening samt att den är eller under något tillverkningsstadium varit plastiskt formbar. Även naturliga ämnen av den beskaffenhet, som nu angivits, böra räknas såsom plaster. Av naturplaster äro bl. a. följande nämnda i tulltaxan, nämligen paraffin, ceresin, jordvax, beck, asfalt, gelatin, naturhartser, vegetabiliska och animaliska vaxer samt kautschuk.

I tulltaxan finnes icke någon särskild avdelning eller rubrikgrupp för samtliga konstgjorda plaster och arbeten därav, varför dessa artiklar bliva hänförliga till ett stort antal olika nummer. Sådana konstgjorda plaster, som kunna innefattas i beteckningarna »konstharts» och »formbara, konstgjorda ämnen», äro emellertid jämte i tulltaxan ej särskilt nämnda arbeten av dylika plaster upptagna under tulltaxenr 103 (statistiskt nr 235: 1) och nr 1110: 1—1112 (statistiska nr 2037: 1—2040: 2). Dessa nummer ha den lydelse, som framgår av uppställning å sidan 16.

För varor, hänförliga till tulltaxenr 1111, utgår — förutom angiven tull av 80 kronor för 100 kilogram — tilläggstull med 40 kronor för 100 kilogram enligt förordning den 31 januari 1932 (nr 15) med tillägg till gällande tulltaxa.

Tulltaxenr 1110: 1—4 och nr 1112 hade ursprungligen ett annat innehåll. Nr 1110 upptog nämligen då det oarbetade materialet samt plattor, stänger, rör och vissa andra halvfabrikat, med tullfrihet, och nr 1112 omfattade varor, ej särskilt nämnda, med tull av 10 procent av värdet. De nu gällande tullsatserna för härdbara eller härdade konsthartser, avsedda för pressningsändamål, samt arbeten därav, ej särskilt nämnda (nr 1110: 1—3), infördes i enlighet med beslut av 1935 års riksdag. Tulltaxenr 1110: 2 upptog emellertid från början endast plattor och rör men utvidgades genom beslut av 1949 års riksdag att omfatta jämväl stänger.

Till tulltaxenr 103 hänförliga plaster ha i huvudsak användning såsom råvaror för lack- och fernissindustrien, under det att oarbetade plaster, hänförliga till nr 1110: 1 och nr 1110: 4, användas för framställning av plastartiklar genom pressning, gjutning eller sprutning. Nr 1110: 1 avser de härdbara eller härdade plasterna och nr 1110: 4 de icke härdbara (termoplastiska).

Följande konstgjorda plaster äro särskilt upptagna i tulltaxan, nämligen esterharts (nr 103), konstgjort vax (nr 116), linoxin (linolja, oxiderad till fast form, nr 252), kollodjumbomull (nr 284), syntetisk kautschuk (nr 323),

Tulltaxe- nr	Statistiskt nr		Tull för 100 kg kronor
103	232—235: 1	Harts, även härdat, esterharts samt sulfat- harts, även destillerat; terpentin, tjock, och annan balsam, även konstgjord; ävensom konstharts, ej särskilt nämnt.....	fria
		Bakelit och andra för pressningsändamål av- sedda, härdbara eller härdade konstharts- er samt arbeten därav, ej särskilt nämnda, även innehållande papper, spånadsämne e. dyl.:	
1110: 1	2037: 1	oarbetade	N 20: —
1110: 2	2037: 2	plattor, stänger och rör.....	N 50: —
1110: 3	2037: 3	andra arbeten.....	100 kr. 15: —
		Celluloid, cellofan, gaudafil, galalit, ambroin, eburin och andra liknande form- bara, konstgjorda ämnen, ej hänförliga till annat nummer:	
1110: 4	2037: 4, 2038, 2038: 1	oarbetade, härunder inbegripna plattor, stänger, rör, tangentskivor, knivskaft samt ämnen och delar därtill; kam- ämnen; ävensom cellulosaacetat.....	fria
		arbetade, ej särskilt nämnda:	
1111	2039	av celluloid eller galalit.....	E 80: —
1112	2040: 1—2	andra slag.....	100 kr. 10: —

faktis (nr 324: 1) och vulkanfiber (nr 367). En del plaster tulltaxeras enligt praxis såsom kemiska preparat, ej särskilt nämnda (nr 223), med tull av 15 procent av värdet. Bland dessa må särskilt nämnas vissa icke mjukgjorda celluloserivat, såsom etyl- och bensylcellulosa, cellulosapropionat och cellulosabutyrat.

Vissa varor av plaster — härdbara såväl som icke härdbara — äro på grund av användning eller beredning hänförliga till andra nummer i tulltaxan. Sålunda falla med lösningsmedel försatta plaster, avsedda att användas som lacker eller för tillverkning av lacker, under nr 254: 2 eller, om de innehålla sprit, under nr 253: 2. Lim och bindemedel av plast hänföras allt efter beskaffenheten till nr 278 eller nr 279—280. En del plaster med inblandning av uppmjukningsmedel anses utgöra ersättningsmedel för kautschuk och hänföras i oarbetat skick till tulltaxenr 324: 1; plattor, slangar och vissa andra liknande varor av sistnämnda material tulltaxeras enligt bestämmelserna för arbeten av faktis och andra dylika ersättningsmedel för kautschuk. Av vissa plaster framställas konstgjorda fibrer, vilka, då de utgöra spånadsämnen, hänföras till avdelning XI i tulltaxan. Konstfibrer, avsedda

för borstfabrikation och inkommande i korta längder, betraktas i regel såsom tagelsurrogat och tulltaxeras då enligt tulltaxenr 105.

I en den 28 december 1949 dagtecknad skrift har *Svenska plastföreningen* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte i proposition till 1950 års riksdag föreslå vissa ändringar i fråga om tullbeskattningen av plaster och arbeten därav. Föreningen, som hänvisat till att föreningen representerade inom plastbranschen verksamma företag, såväl tillverkare som förbrukare och importörer, har i sin skrivelse anfört bl. a. följande.

På grund av plastindustriens snabba frammarsch uppfyller nuvarande tulltaxa ej de fordringar på konsekvens och enhetlighet, som måste anses nödvändiga. Den nuvarande tulltaxan bygger i stort sett på de utredningar, som verkställdes av 1906 års tullkommitté, då plastbegreppet över huvud taget var okänt. Visserligen genomfördes en teknisk tulltaxerevision år 1929 på basis av förslag från 1925 års tulltaxerevision, men ännu vid denna tidpunkt kunde tillkomsten och betydelsen av de moderna plasterna endast i mycket begränsad omfattning förutses. Det dröjde till år 1935, innan vissa nödvändiga kompletteringar genomfördes och detta skedde då inom de hårdbara plasternas område, medan de termoplastiska materialen förblevo obeaktade. Orsaken till att de termoplastiska materialen ej upptogos till diskussion vid denna tidpunkt var att dessa först fick sin stora tekniska och kommersiella betydelse strax före och under andra världskriget. Utvecklingen har visat, att det inte blott varit möjligt utan även för landets försörjning i högsta grad nödvändigt att bygga en industri för tillverkning och bearbetning av dessa senare material. Samtidigt kunde industrien kring de hårdbara plasterna i stor utsträckning utvidgas. Man har alla skäl understrika, att den inhemska plastindustriens vidare utveckling, speciellt vad avser tillverkningen av de för halv- och helfabrikat erforderliga basprodukterna, i hög grad är beroende av tullfrågornas snara tillrättaläggande.

1947 tog föreningen initiativ till ett närmare studium av de tulltekniska frågor, som ligga inom branschens intressesfär. För detta ändamål tillsattes en speciell tulltaxekommitté med representanter för tillverkare, förbrukare och importföretag. För att frågorna så allsidigt som möjligt belysa ha inom kommittén dessutom medverkat representanter för generaltullstyrelsen, riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap, statens industrikommission samt Sveriges kemiska industrikontor.

Arbetet inom föreningens tulltaxekommitté har från början varit inriktat på två skilda mål, nämligen dels att åstadkomma en lämplig systematisk indelning av plastområdet och dels att uppgöra förslag till sådana nya tullsatsar på detta område, vilka kunna accepteras av såväl landets tillverkare som förbrukare av dessa varor. Beträffande den första uppgiften har ett förslag utarbetats, som täcker de fordringar, vilka på utvecklingens nuvarande ståndpunkt kunna ställas på en logisk och detaljerad systematisk indelning. Föreningen blev i anslutning till detta arbete i tillfälle att deltaga i de förhandlingar, som föras i Bryssel inom Groupe d'études pour l'union douanière européenne, varvid föreningens förslag till tullnomenklatur i fråga om de stora linjerna blivit accepterat som grund för bryssel-förslaget.

Föreningen har därjämte erinrat om det värde, som den svenska plastindustrien haft för landets försörjning på skilda områden, samt om dess betydelse ur militär beredskapssynpunkt. Den höga svenska kostnadsnivån

och de höga kol- och kokspriser, som Sverige för närvarande finge betala, försatte emellertid industrien i en ogynnsam ställning i förhållande till konkurrenterna i länder med lägre löner och råvarukostnader. Därtill komme att behövlige råvaror ofta vore belagda med tull, under det att vissa plaster, som tillverkades av dessa råvaror, vore tullfria. Föreningen har därför hemställt, att tulltaxan måtte ändras i enlighet med ett av föreningen framlagt förslag (alternativ I), upptagande en kemiskt-systematiskt uppställd indelning av konstplasterna och omfattande ett femtiotal tulltaxenummer.

Enligt vad föreningen vidare framhållit hade vid uppgörandet av nämnda förslag hänsyn tagits även till nödvändigheten av att tullbelägga sådana plaster, som icke tillverkades inom landet, främst för att undvika en förskjutning i användningen. Som ett undantag föresloge dock plastföreningen tullfrihet tills vidare för icke mjukgjort cellulosaaacetat, dock med det uttryckliga förbehållet att frågan om ett lämpligt avpassat tullskydd för varan upptoges till behandling, då planer på inhemsk tillverkning av varan uppkomme.

I fråga om tidpunkten för en revision av hithörande tullbestämmelser har plastföreningen yttrat följande.

Föreningen hälsar med tillfredsställelse den handelspolitiska utveckling, som synes föra mot en större frigörelse för industri och handel genom liberalare handelsavtal länderna emellan samt genom införande av frilistning och avskaffande av importregleringar. Så länge importregleringen existerade i ursprunglig form, har från myndigheternas sida med fog kunnat hävdas, att en revidering av tulltaxan ej vore av behovet omedelbart påkallad, enär tullarnas betydelse som marknadsskyddande faktor förlorar i kraft vid en licensmässigt dirigerad import. Som förhållandena nu gestalta sig och för att en frilistning även av plastområdet skall kunna ske utan icke önskvärda konsekvenser, är det av avgörande betydelse för plastindustrien, att Kungl. Maj:t så snart som möjligt — redan till vårriksdagen 1950 — framlägger proposition angående revidering av tullarna inom plastområdet.

Det är föreningen bekant, att man tidigast ett par år efter slutförandet av förhandlingarna inom Groupe d'études pour l'union douanière européenne avser att framkomma med ett genomgripande förslag till revidering av hela tulltaxan. Emellertid är det av tidigare berörda skäl föreningens åsikt, att ett sådant dröjsmål beträffande revidering av tulltaxan kommer att för den svenska plastindustrien innebära mycket vittgående konsekvenser, varför föreningen tillåter sig att alternativt framlägga ett komprimerat förslag till provisorisk lösning av problemet.

Föreningens sistnämnda förslag (alternativ II) har erhållits genom en sammandragning av det förstnämnda med bibehållande av tullsatserna. De föreslagna ändringarna skulle innebära, att oarbetade konstplaster belades med en tull av 10 procent av värdet, i vissa fall kombinerad med en minimitull av 20 eller 30 kronor för 100 kg. För oarbetat cellulosaaacetat utan tullsats skulle nu gällande tullfrihet bibehållas, och för halvfabrikat, såsom plattor, stänger o. d., samt för andra ej särskilt nämnda arbeten av konstplaster skulle tullen fastställas till 15 procent av värdet.

I olika skrifter till finansdepartementet ha vissa erinringar framförts mot de av plastföreningen framlagda förslagen till ändringar av tulltaxans bestämmelser på ifrågavarande område. Sålunda ha firman *Borgs industrier* och sex andra företag, som i sin tillverkning använda importerade proteinplaster och termoplastiska sprutmassor, i en den 28 januari 1950 dagtecknad skrift hemställt, att tullfrihet måtte bibehållas för termoplastiska sprutmassor samt plattor o. d. av proteinplaster och vissa cellulosaaplater. Företagen ha även ansett, att den föreslagna tullfriheten för oarbetat celluloaacetat borde utvidgas att gälla även de närstående produkterna celluloaacetatbutyrat och cellulosaapropionat. Som skäl härför har framhållits att den inhemska tillverkningen av termoplastiska sprutmassor vore obetydlig och att någon tillverkning av proteinplaster ej förekomme. Ytterligare nio företag ha uttalat sin anslutning till ändringsförslagen i nämnda skrift. Vidare har *Aktiebolaget Oscar Gottlow* i en särskild skrift, dagtecknad den 31 januari 1950, hemställt, att plattor o. d. av proteinplaster finge, såsom hittills, vara fria från tull. *Borstfabrikantföreningen* har i en skrift den 6 februari 1950 framhållit, att borstindustrien i icke obetydlig utsträckning arbetade med plast såsom råmaterial. Då industrien redan nu hade att utstå en besvärande konkurrens med importerade borstar, skulle denna konkurrens bli mera kännbar, om råvaran belades med tull och nuvarande importtull på färdiga borstar bibehölles oförändrad. Slutligen har *Aktiebolaget Bröderna Claesson* i en den 6 februari 1950 dagtecknad skrift framfört liknande synpunkter beträffande den utländska konkurrensen i fråga om vävnader, belagda med plast, samt celluloid.

Över samtliga nu nämnda framställningar ha efter remiss *kommerskollegium* och *generaltullstyrelsen* den 4 mars 1950 avgivit gemensamt utlåtande. Vid detta utlåtande ha fogats yttranden av *Sveriges kemiska industrikontor* och *Sveriges elektroindustrieförening*.

I sitt yttrande har *Sveriges kemiska industrikontor* inledningsvis anfört följande.

Svenska Chemaco aktiebolag hemställde i framställning den 6 december 1947 om proposition till 1948 års riksdag med förslag, att antingen tullfrihet infördes för vissa plaster och mjukgöringsmedel eller att sprutmassor belades med en importtull av 20 procent av värdet samt arbeten av plaster med en värdetull av 25 procent. I yttrande till kommerskollegium den 2 februari 1948 erinrade kontoret om att ifrågavarande sprutmassor enligt gällande tulltaxeringspraxis kunde importeras tullfritt, medan tull utginge för åtminstone flertalet av de för tillverkningen nödvändiga råvarorna. Sökandebolaget hade i sin skrivelse räknat med att om något år kunna täcka åtminstone större delen av sitt råvarubehov i Sverige. Med hänsyn till möjligheten av en inhemska tillverkning av de råvaror, som bolaget till en början avsåg att importera, ifrågasatte kontoret lämpligheten av att bolagets framställning tillmötesginges på det sätt, att tullfrihet medgäves för ifrågavarande råvaror. Kontoret anförde emellertid samtidigt, att det vore uppenbart att det förhållandet icke i längden finge bli bestående, att bolaget måste erlægga tull för åtminstone flertalet av de använda råvarorna, medan bolagets slutprodukter, sprutmassorna, kunde importeras

tullfritt. Bolaget hade i sin skrivelse alternativt föreslagit, att en importtull infördes även för sprutmassorna. Kontoret förklarade sig ha för avsikt att ingående undersöka, huruvida och på vad sätt detta förslag skulle kunna genomföras. Dessa utredningar kunde emellertid icke begränsas till de av bolaget omnämnda varorna utan syntes böra omfatta samtliga konstplaster och därav tillverkade produkter.

Efter att ha erinrat om den utredning, som företagits av svenska plastföreningen, har kemikontoret berört förut omnämnda uttalanden i anledning av plastföreningens förslag, som gjorts av ett antal förbrukare av plaster (i kemikontorets yttrande benämnda »reservanterna»). Kemikontoret har därvid anfört följande.

Reservanternas förslag går ut på att tullfrihet skall fastställas *dels* för cellulosacetatbutyrat och cellulosapropionat utan tillsats av andra ämnen, *dels* för samtliga termoplastiska sprutmassor och *dels* för plattor o. dyl. av vissa celluloplaster. Reservanterna föreslå däremot ingen förändring av den värdetull av 15 procent, som enligt plastföreningens förslag skulle åsättas arbeten av plaster. Deras inställning är i och för sig naturlig, om hänsyn endast toges till en industrigrens önskemål av att åtnjuta tullfrihet för använda råvaror men högsta möjliga tullskydd för därav framställda produkter.

De plaster, som utgöra råvaror för tillverkarna av press- och sprutgods samt andra plastarbeten, äro i sin tur färdigfabrikat för den kemiska industrien på området. Kemikontoret har sig bekant, att tillverkarna av vissa avsedda plaster framfört den uppfattningen, att desamma borde åsättas en värdetull av 15 procent. De ha kunnat motivera denna uppfattning med bland annat det förhållandet, att en värdetull av 15 procent sedan gammalt vore åsatt i tulltaxan ej särskilt nämnda kemiska produkter. När de nya plasterna successivt framkommo på marknaden, hade det varit ganska naturligt om man sökt placera dem under ifrågavarande tulltaxenummer respektive hänfört dem till det sista numret i tulltaxan, vilket avser mer eller mindre arbetade varor, som icke kunna hänföras under någon av de i tulltaxan upptagna bestämmelserna (nr 1153). Även i detta fall hade tullsatsen utgjort 15 procent av värdet. Denna tullsats måste betraktas som låg vid jämförelse med tullsatserna för motsvarande produkter i de stora industriländerna, vilka tullsatses ofta överstiga 30 procent av värdet.

Kemikontoret vill gå ytterligare ett led tillbaka i tillverkningskedjan. Plaster tillverkas i allmänhet av kemikalier, som i sin tur kunna betraktas som färdigprodukter för vissa grenar av den kemiska industrien. Dessa kemikalier äro i stor utsträckning sedan gammalt tullbelagda. Kemikontoret har visserligen redan tagit initiativ till en halvering av tullen för en av de allra viktigaste kemikalierna, metanol, och kommer att föreslå slopandet av tullen å vissa andra kemikalier för plasttillverkning. Men det är av synnerligen stor vikt för vårt land att en inhemsk tillverkning av dylika kemikalier förefinnes, och det är i allmänhet icke tänkbart att sänka det sedan gammalt existerande tullskyddet för desamma. Den svenska industrien på området är i regel handikappad av den omständigheten, att den inhemska marknaden är väl liten för att medgiva byggandet av fabriker av den storleksordning, som erfordras för att tillverkningskostnaderna skola pressas ned så långt som möjligt, och det möter stora svårigheter att basera en del av tillverkningen på export till följd av de i utlandet ofta förefintliga mycket höga tullarna på ifrågavarande kemikalier. Den utländska industrien kan med stöd av detta skydd på inlandsmarknaden vid behov och

med ekonomisk fördel exportera förefintligt produktionsöverskott till mycket låga priser.

I vårt land föreligger ett visst allmänt behov av tullskydd för industriella produkter med hänsyn till att arbetslönerna äro högre än flerstädes i utlandet. Vid tillverkning av såväl kemikalier och plaster som arbeten av plaster ingå emellertid arbetslönerna endast med en relativt ringa del i de totala tillverkningskostnaderna. I större grad än på andra områden kan behovet av tullskydd sättas i proportion till anläggningskostnaderna. Dessa äro på förevarande områden i allmänhet störst för kemikalier, relativt stora för sprut- och pressmassor men icke sällan relativt mindre för färdigfabrikaten, för vilka däremot arbetslönerna spela en något större roll.

Enligt vad kemikontoret vidare omnämnt hade vid tullfrågans behandling inom plastföreningen från plasttillverkarnas sida krav framförts om införandet av en tull av 15 procent av värdet för såväl konstplaster som arbeten därav. Det av föreningen framlagda förslaget upptog emellertid för oarbetade plaster en tull av 10 procent av värdet, dock i viss utsträckning kombinerad med specifik minimitull. Förslaget omfattade vidare en höjning av tullen för färdiga artiklar av termoplaster från 10 procent till 15 procent av värdet, d. v. s. samma tull som gällde för ej särskilt nämnda artiklar av bakelit och andra hårdbara plaster. Denna höjning skulle uppväga den tullbelastning, som komme att åvila de för tillverkningen av ifrågasvarande artiklar använda plasterna. Kemikontoret förordade emellertid vissa modifieringar i plastföreningens förslag, vilka innebure ett tillmötesgående av reservanternas synpunkter i flera avseenden. Enär kontoret utginge ifrån att det i nuvarande läge vore angeläget, att så få ingrepp som möjligt gjordes i tulltaxan, ville kontoret icke förorda, att något av plastföreningens alternativ lades till grund vid ändring av taxan; kontoret hade i stället framlagt ett eget förslag till de ändringar, som befundes påkallade. I avslutning härtill ifrågasatte kontoret införande av tullfrihet för vissa vid tillverkningen av plaster använda kemikalier.

Kemikontoret har emellertid icke ansett sig kunna tillstyrka, att de föreslagna ändringarna i tulltaxan på plastområdet vidtoges utan att samtidigt vissa i kontorets yttrande ifrågasatta tulländringar genomfördes beträffande lacker och lackfärger samt isolerad tråd och kabel. I fråga om borstar med infattning av plast har kontoret förordat införande av en procentuell minimitull som kompensation för tullhöjningen å plattor av akrylplast.

Sveriges elektroindustrieförening har i sitt yttrande med hänvisning till företagen utredning begärt höjning av tullen å plastöverdragen eller plastisolerad tråd och kabel.

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen* anföra i sitt utlåtande bl. a. följande.

Tillverkningen av konstplaster baseras i mycket hög grad på enkla kemiska föreningar, vilka i allmänhet äro flytande eller gasformiga. Utgångsmaterialet kan utgöras av en enda kemisk förening, som har sådan struktur, att den kan omvandlas till en högmolekylär produkt (polymerisationsplast), eller av två kemikalier, vilka kunna bringas att förena sig med var-

andra (kondensationsplast). I vissa fall utgöres en av råvarorna av en i naturen färdigbildad, högmolekylär förening, t. ex. cellulosa, som genom behandling med kemikalier överföres till en konstplast. Kemikalier användas även i stor utsträckning för att mjukgöra vissa plaster, så att produkterna få de önskvärda egenskaperna.

De inom plastindustrin använda kemikalierna äro i allmänhet kända sedan gammalt, även om de i åtskilliga fall fått större praktisk betydelse först genom utvecklingen på plastområdet. Vissa kemikalier, såsom sprit, förtätade gaser, ättiksyra, fenol (karbolsyra), metanol, aceton, formalin samt ett flertal mjukgöringsmedel, äro särskilt nämnda i tulltaxan. Övriga inom plastindustrin använda kemikalier äro i regel hänförliga till tulltaxen 223.

Med få undantag äro ifrågavarande kemikalier tullbelagda. En sänkning av tullsatsen har emellertid föreslagits i propositionen nr 53 till 1950 års riksdag beträffande ättiksyra och aceton. Kemikontoret har därjämte i sitt yttrande föreslagit borttagandet av gällande tull för vissa andra inom plasttillverkningen använda kemikalier, nämligen styrol (styren), alkyl- och arylfenoler samt cyklohexanon.

I mitten av 1930-talet var den inhemska tillverkningen av konstplaster, bortsett från kolloidiombomull, begränsad till för pressningsändamål avsedda, hårdbara fenoplaster. För dylika plaster infördes år 1935 en tull av 20 kronor för 100 kilogram med hänsyn därtill, att de vid tillverkningen använda råvarorna voro tullbelagda. Nämnda viktull motsvarar vid nuvarande prisläge en tull av omkring 10 procent av värdet.

Utvecklingen på konstplastområdet har särskilt på senare tid fortskridit i allt snabbare takt och en mängd nya plaster ha tillkommit, vilka voro helt okända vid tiden för nu gällande tulltaxas tillkomst. Inom de områden, som omfatta konstgjorda plaster och arbeten därav, är tulltaxan därför i stort behov av en revision. En sådan kan enligt ämbetsverkens uppfattning icke anstå till dess att en allmän översyn av hela taxan kunnat företagas. En omedelbar taxerevision beträffande konstplasterna synes ämbetsverken nödvändig med hänsyn främst till det nyssnämnda förhållandet, att den inhemska tillverkningen är belastad med tullar å kemikalier, som användas vid plastframställning, medan däremot flertalet plaster ävensom vissa arbeten därav för närvarande åtnjuta tullfrihet.

Bilagan I till plastföreningens underdåniga skrift upptager en kemiskt-systematiskt uppställd, utförlig indelning av konstplasterna, som vid ett bifall till framställningen komme att kräva ett stort antal tulltaxenummer och innebära ett omfattande ingrepp i tulltaxan. Enligt ämbetsverkens mening bör detta förslag upptagas till behandling först i samband med en allmän tulltaxerevision. Härför talar även den omständigheten, att det så kallade bryssel-förslaget till en europeisk tullnomenklatur i vad gäller plaster ännu icke slutligt utformats. Såvitt ämbetsverken kunnat finna skilja sig i övrigt de i bilagorna I och II angivna förslagen endast med avseende på specificeringen, medan de däremot synas överensstämna i fråga om tullsatserna.

Kemikontoret anför i sitt yttrande, att kontoret icke anser plastföreningens förslag enligt bilaga I böra läggas till grund för de nu ifrågasatta tulltaxeändringarna. Ej heller plastföreningens förslag enligt bilaga II förordas av kontoret, som i stället framlagt ett eget förslag till tulltaxeändringar på plastområdet. Enligt vad kemikontoret meddelat har plastföreningens styrelse med frånträdande av föreningens tidigare framförda ståndpunkt förklarat sig tillstyrka det av kontoret framlagda förslaget.

Med hänsyn till vad sålunda upplysts ha ämbetsverken funnit, att kemikontorets förslag lämpligen bör läggas till grund vid frågans behandling.

I likhet med kemikontoret ha ämbetsverken förordnat, att alla i tulltaxan ej särskilt nämnda konstplaster och arbeten därav upptoges i de nuvarande tulltaxenumren 1110:1—1112. I överensstämmelse härmed borde konstharts, ej särskilt nämnt, utgå ur tulltaxenr 103. Ämbetsverken ha vidare anfört.

Följande i tulltaxan särskilt upptagna konstgjorda plaster beröras icke av de föreslagna ändringarna, nämligen konstgjort vax (nr 116), syntetisk kautschuk (nr 323), linoxin (nr 252) och faktis (nr 324:1).

Enligt plastföreningens förslag skulle *lösningar av plaster* upptagas i rubrikerna för plaster. Dylika lösningar ha användning som lacker eller som bindemedel och hänföras i förra fallet till tulltaxenr 253:2 eller 254:2 och i senare fallet till nr 279 eller 280. Enligt kemikontorets mening böra principerna för dessa varors tulltaxering icke ändras. Ämbetsverken ansluta sig till denna uppfattning liksom till kontorets förslag, att konsthartslim i fast form (t. ex. metyl- och oxietylcellulosa, karboximetylcellulosa samt fenol- och karbamidhartslim) alltjämt skall tulltaxeras enligt nr 278. Likaså ansluta ämbetsverken sig till kontorets mening, att ändring ej bör vidtagas i fråga om tulltaxeringen av esterharts (tulltaxenr 103) och vulkanfiber i plattor (nr 367) samt andra arbeten av vulkanfiber (nr 385—387).

Enligt kontorets förslag skulle *oarbetade, till annat nummer ej hänförliga konstplaster*, härunder inbegripna *sprut- och pressmassor*, uppdelas på fyra tulltaxenummer, nämligen nr 1110 (med tullfrihet), nr 1111:1 och 1111:2 (med kombinerad vikt- och värdetull) samt nr 1111:3 (med enbart värdetull).

Under nr 1110 ha upptagits *cellulosaacetat, cellulosa-propionat* och *cellulosabutyrat* utan tillsats av andra ämnen. Cellulosaacetat återfinnes i nu gällande tulltaxa under nr 1110:4, med tullfrihet, under det att cellulosa-propionat och cellulosa-butyrat hänföras till nr 223, med tull av 15 procent av värdet. Med hänsyn till den inbördes likheten i fråga om såväl egenskaper som användning synes det emellertid vara naturligt, att samtliga dessa produkter likställas med varandra och med blandestrar av produkterna i fråga, t. ex. cellulosaacetatbutyrat. Ämbetsverken vilja tillstyrka kontorets förslag vad angår här avsedda varuslag.

Under nr 1111:1 har kontoret upptagit *alkyder, kollodiuimbomull* samt *polyvinylklorid och sampolymerisat med vinylklorid*, med tull av 30 kronor för 100 kilogram och en minimitull av 10 procent av värdet. Alkyderna, som vanligen utgöra föreningar av ftalsyra, glycerin och fettsyra, användas inom färg- och fernissindustrien. Sådana modifierade alkyder ha enligt praxis betraktats som »fasta lacker» och hänförts till tulltaxenr 254:2, med tull av 30 kronor för 100 kilogram. Lösningar av alkyder utgöra lacker och hänföras till nr 254:2 eller, om de innehålla etylalkohol, till nr 253:2. Polyvinylklorid och sampolymerisat med vinylklorid, vilka mjukgjorts, ha enligt praxis ansetts utgöra »andra dylika ersättningsmedel för kautschuk» och därför hänförts till tulltaxenr 324:1, med tull av 15 kronor för 100 kilogram. Ett överförande av alkyder, polyvinylklorid och sampolymeriserat med vinylklorid till plastrubrikerna förutsätter, att nuvarande praxis ändras, något som ämbetsverken för sin del vilja tillstyrka. Vad slutligen angår kollodiuimbomull (lågnitrerad cellulosa) hänföres denna vara nu till tulltaxenr 284, med tull av 30 kronor för 100 kilogram.

Kontoret har vidare föreslagit, att *pressmassor av hårdbara plaster* skola

upptagas i ett nytt tulltaxenr, 1111: 2, med tull av 20 kronor för 100 kilogram och en minimitull av 10 procent av värdet. Sådana pressmassor hänföres för närvarande till tulltaxenr 1110: 1, med tull av 20 kronor för 100 kilogram.

I efterföljande uppställning angivna produkter utgöra exempel på plaster, vilka enligt kontorets förslag skulle komma att hänföres till nr 1111: 3, med tull av 10 procent av värdet.

Av kondensationsplaster:

rena eller modifierade fenoplaster, ej utgörande bindemedel; rena aminosplaster, ej utgörande bindemedel; polyamider (nylon).

Av polymerisationsplaster:

polyetylen; polystyrol; polyvinylacetat; polyvinylacetaler; polyvinyletrar; polymetakrylat (plexiglas).

Av omvandlade högmolekylära naturprodukter:

sprutmassor av cellulosacetat och andra cellulosaestrar; etyl- och bensylcellulosa; klorkautschuk; vissa modifierade hartssyraplaster.

Till nr 1111: 3 skulle enligt kontorets förslag vidare hänföres vissa blandningar (t. ex. av mineraliska ämnen eller trämjöl med lim som bindemedel), vilka nu anses utgöra formbara, konstgjorda ämnen.

Ämbetsverken ha förklarat, att de icke kunde i detta sammanhang tillstyrka kontorets förslag om kombinerade vikt- och värdetullar å alkyder, kolloidumbomull samt polyvinylklorid och sampolymerisat med vinylklorid ävensom å pressmassor av hårdbara plaster. De förorda i stället, att arbetade konstplaster — med undantag av cellulosacetat, cellulosaabutyrat och cellulosaapropionat — även i form av sprut- och pressmassor upptagas i ett särskilt nummer, 1111, och åsättas en enhetlig tull av 10 procent av värdet. Enligt ämbetsverkens åsikt vore det uppenbart, att framförda önskemål från tillverkare av plaster på detta sätt komme att tillgodoses endast i begränsad omfattning.

I utlåtandet ha ämbetsverken vidare anfört.

I kemikontorets förslag ha *arbeten av plast* upptagits under två tulltaxenummer, det ena (1112: 1) avseende vissa halvfabrikat, med tullfrihet, och det andra (1112: 2) omfattande övriga arbeten, med tull av 15 procent av värdet. Tullfrihet föreslås för plattor, stänger och rör av proteinplaster (galalit, konsthorn och dylikt) och cellulosanitrat (celluloid och dylika produkter) ävensom plattor av andra cellulosa-plaster (t. ex. regenererad cellulosa och cellulosacetat) med en tjocklek av minst 1,5 mm. Ämbetsverken tillstyrka kontorets sålunda framlagda förslag.

Enligt kemikontorets förslag skulle till tulltaxenr 1112: 1—2 hänföres även arbeten av plast »i förening med papper, väv e. d.». Därmed synes ha avsetts, att även sådana arbeten av plast jämte vävnad eller papper, vilka nu falla under andra avdelningar i tulltaxan, skulle kunna överföras till plastrubrikerna, sålunda exempelvis med plast belagd vävnad. Plastsiktet å sådana vävnader uppgår i allmänhet till mer än hälften — ofta två tredjedelar — av hela varans vikt. Vävnader av detta slag hänföres nu till tulltaxenr 459—462: 2. Plastsiktets tjocklek är därvid icke av avgörande betydelse — även hos vaxduk samt fernissade och lackerade vävnader är beläggningsen i allmänhet tjockare än vävnaden. I praktiken torde det därför vara ogörligt att skilja »plastbelagd» vävnad från »fernissad» eller »lackerad» vävnad. Även ferniss- och lackskiktet — liksom linoxinskiktet hos vaxduk — utgör för övrigt plast. Alla plastbelagda vävnader av nu ifråga-

varande typer torde därför jämväl i fortsättningen böra hänföras till nr 459—462: 2 och ej överföras till de nya plastrubrikerna. För undvikande av missförstånd på denna punkt bör uttrycket »även i förening med papper, väv e. d.» enligt ämbetsverkens mening utgå ur ifrågavarande rubriker.

Vad härefter angår kemikontorets förslag i fråga om vissa i tulltaxan särskilt nämnda arbeten av plast ha ämbetsverken anfört följande.

Lacker och fernissor. Kontoret har framhållit, att införandet av 10 procentts värdetull å sådana plaster, vilka användas som råvaror inom färg- och fernissindustrien och vilka nu hänföras till tulltaxenr 103, med tullfrihet, för denna industri skulle innebära en avsevärd belastning. Detta nödvändiggör enligt kontorets mening, att en minimitull av 15 procent av värdet fastställs för till tulltaxenr 254: 2 hänförliga lacker och fernissor. Enligt kontorets förslag skulle därjämte den nu för dessa varor gällande viktullen av 30 kronor för 100 kilogram bibehållas. Kontoret har betonat, att förslaget likväl innebure ett försämrat nettotullskydd för färg- och fernissindustriens produkter.

Vid godkännande av den i proposition nr 52 till 1950 års riksdag föreslagna anslutningen till allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) kommer Sverige att binda den nuvarande viktullen å cellulosalacker (30 kronor för 100 kilogram), dock med förbehåll om rätt att upphäva denna specifika tullsats och övergå till en tullsats icke överstigande 15 procent av värdet. Det torde därför vara uteslutet, att beträffande cellulosalacker biträda kontorets förslag om såväl bibehållande av viktullen som införande av en minimitull av 15 procent av värdet. För andra till nr 254: 2 hänförliga lacker och fernissor föreligger visserligen ingen sådan bindning, men någon skillnad i berörda avseende mellan de två slagen av lacker bör icke göras, bland annat på grund av svårigheten att utan laboratorieundersökning avgöra, till vilket av nämnda slag många av de moderna, ofta hartshaltiga cellulosalackerna höra. Ämbetsverken förorda därför, att till tulltaxenr 254: 2 hänförliga varor åsättas tull med 15 procent av värdet.

Isolerad tråd och kablar. Kontoret har anfört, att tillverkarna av isolerad tråd och elektriska isoleringskablar godtagit kontorets förslag om ändrad tull å plaster allenast under förutsättning att tullen för kablar, försedda med metallmantel och med en utanför denna liggande mantel av plast (tulltaxenr 1034 och 1035) samt för tråd med isolering av plast (nr 1038 och 1039), i varje fall skulle motsvara minst viss procent av värdet, samt hänvisar i fråga om minimitullens storlek till en utredning av Sveriges elektroindustrieförening. Nämnda förening har med hänvisning till företagen utredning föreslagit, att minimitullen för de båda varuslagen fastställdes till 5 respektive 10 procent av värdet.

Av utredningen synes framgå, att om den genom införande av 10 procentts värdetull å polyvinylklorid och andra dylika plastisoleringsmassor uppkomna ökade råvarutullbelastningen vid inhemsk tillverkning av nämnda kablar och isolerad tråd skall få inverka på tullsatserna för samma varor, en höjning av tullskyddet skulle erfordras för till tulltaxenr 1034 och 1035 hänförliga plastisolerade varor med knappt en procent av värdet till 4,3 procent av värdet och för till nr 1038 och 1039 hörande varor med dylik isolering med mellan 0,8 och 3 procent av värdet till 5 å 9 procent av värdet. Då samtliga ifrågavarande tullsatser torde komma att bli bundna i GATT-avtalet, är ett bifall till kontorets förslag om minimitull uteslutet. Om man vill tillgodose det framställda önskemålet, återstår endast att övergå till värdetull inom ramen för den svenska reservationen i GATT-avtalet. Tillräckliga skäl synas dock knappast föreligga att vidtaga någon ändring av tullen beträf-

fande de till nr 1034 och 1035 hänförliga varorna. De varor, som falla under nr 1038 och 1039 och som ha isolering av konstplast, böra däremot enligt ämbetsverkens mening åsättas en värdetull av 10 procent. För kautschuk- och guttaperkaisolerade varor skulle alltså nuvarande tullsatser bibehållas. Ämbetsverken få i överensstämmelse därmed föreslå, att under ett nytt nummer i tulltaxan, 1037: 1, med tull av 10 procent av värdet, upptagas sådana till nr 1038 eller 1039 nu hänförliga varor, vilka äro överdragna med till tulltaxenr 1111 hänförlig plast.

Röntgenfilm är med stöd av anmärkning till tulltaxenr 227 hänförlig till nr 1110: 4 i gällande tulltaxa, med tullfrihet. Enligt kontorets åsikt, som delas av ämbetsverken, bör varan emellertid med bibehållen tullfrihet överföras till ett nytt nummer, 226: 1, under avdelning VI B, varvid anmärkningen till nr 227 bör utgå.

I fråga om borstbindararbeten med infattning av plast har i ämbetsverkens utlåtande anförts följande.

I sitt yttrande har kemikontoret — under erinran att kontoret icke funnit skäl biträda borstfabrikantföreningens framställning om tullfrihet för vissa inom borstindustrin använda plaster och halvfabrikat därav — anfört, att då den nu utgående tullen, 120 kronor för 100 kilogram, å *borstbindararbeten med infattning av plast* vore mycket låg, kontoret tillstyrkte en höjning av tullen å sådana arbeten. Enligt kontorets mening borde denna höjning genomföras på det sätt, att till ifrågavarande tulltaxenr 1115 fogades en anmärkning av lydelse, att för dit hänförliga varor med infattning av plast tullen i varje fall skulle motsvara minst 5 procent av värdet.

Den nu utgående viktullen för borstbindararbeten med infattning av plast är otvivelaktigt något för låg. Någon bindning i GATT-avtalet föreligger icke i fråga om dessa varuslag. Ämbetsverken anse dock tillräckliga skäl icke föreliggande att nu tillstyrka införandet av minimitull för ifrågavarande borstbindararbeten. I nuvarande läge anse ämbetsverken sig icke heller böra tillstyrka en provisorisk höjning av viktullen eller övergång till värdetull. Frågan synes emellertid böra upptagas till prövning vid ett senare tillfälle, då konsekvenserna av eventuella tulländringar för plaster bättre kunna överblickas.

Ämbetsverken ha vidare tillstyrkt den av kemikontoret föreslagna tullfriheten för vissa kemikalier för tillverkning av plaster.

Slutligen ha ämbetsverken betonat, att det tillstyrkta förslaget till ändrade bestämmelser i fråga om tulltaxeringen av konstplaster och arbeten därav endast kunde anses innebära en provisorisk lösning i avvaktan på att frågan i sin helhet bleve föremål för prövning i samband med en allmän översyn av tulltaxan.

I anslutning härtill må nämnas, att generaltullstyrelsen under hand påpekat, att uttrycken »bakelit eller andra liknande konsthartsar» samt »celluloid, galalit och andra liknande formbara, konstgjorda ämnen» förekomme i tulltaxenummer, upptagande viss elektrisk materiel (nr 1024 och 1027: 1) eller vissa knivar och knappar (nr 818, 820, 1136 och 1137). I samband med införandet av begreppet »konstplast» i taxan (nr 1110—1112: 2) skulle en ändring av texten i nämnda tulltaxenr kunna ifrågasättas. Då emellertid en sådan ändring närmast skulle innebära en jämkning av mera formell art kunde enligt generaltullstyrelsen därmed utan olägenhet anstå i avvaktan på en allmän översyn av tulltaxan.

De av ämbetsverken förordade ändringarna innebära sammanfattningsvis följande.

I tulltaxan införes en rubrikgrupp för konstplaster (nr 1110—1112: 2), som i huvudsak ersätter nuvarande nr 103, i vad det avser konstharts, och nr 1110: 1—1112. Till nämnda rubrikgrupp hänföras samtliga i taxan ej särskilt nämnda konstplaster och arbeten därav. Kollodiumbomull (låg-nitrerad cellulosa), som jämte bomullskrut nu är upptagen i nr 284, överföres från detta nummer till de nya rubrikerna för konstplaster. Genom ändring av tulltaxeringspraxis överflyttas till dessa rubriker jämväl följande varuslag, nämligen cellulosaaderivat från tulltaxenr 223, modifierade alkyder från nr 254: 2 samt polyvinylklorid och liknande produkter, som i mjukgjord form för närvarande anses utgöra ersättningsmedel för kautschuk, från nr 324: 1.

Oarbetade plaster upptagas i två rubriker, nr 1110 och nr 1111. Nr 1110 omfattar cellulosacetat, cellulosaopropionat och cellulosaabutyrat, med tullfrihet. Cellulosacetat är enligt gällande bestämmelser tullfritt, under det att cellulosaopropionat och cellulosaabutyrat hänföras till nr 223, med tull av 15 procent av värdet. Övriga oarbetade plaster upptagas i nr 1111, med tull av 10 procent av värdet. Nu gällande bestämmelser innebära för dylika plaster, att de allt efter beskaffenhet och användning bliva fria från tull eller belagda med en tull av 15 å 30 kronor för 100 kilogram eller 15 procent av värdet.

Plattor och andra dylika halvfabrikat av plaster äro för närvarande belagda med tull av 50 kronor för 100 kilogram eller åtnjuta tullfrihet. För andra arbeten, ej särskilt nämnda, utgår tull med 120 kronor för 100 kilogram eller med 10 eller 15 procent av värdet. Dessa halvfabrikat och arbeten sammanföras under en gemensam tullsats av 15 procent av värdet (tulltaxenr 1112: 2). Nu gällande tullfrihet bibehålles emellertid för plattor, stänger och rör av proteinplaster och av cellulosanitrat ävensom för plattor av andra cellulosa-plaster med en tjocklek av minst 1,5 mm (tulltaxenr 1112: 1).

I tulltaxan eljest upptagna konstgjorda plaster beröras sålunda icke av de föreslagna ändringarna. Nu gällande grunder i fråga om tulltaxering av konstfibrer för borstfabrikation (tulltaxenr 105), lim och bindemedel (nr 278—280) samt plastbelagda vävnader (nr 459—462: 2) bibehållas även oförändrade.

Lösningar av plaster, som äro avsedda att användas som lacker och fernissor, skola, såsom för närvarande gäller, tulltaxeras enligt nr 254: 2. Enligt ämbetsverkens förslag ersättes emellertid den gällande tullen vid nr 254: 2 — 30 kronor för 100 kilogram — med en värdetull av 15 procent. Till nr 1038 och 1039 hänförlig elektrisk ledningstråd är för närvarande belagd med en tull av 35 respektive 25 kronor för 100 kilogram. Enligt förslaget skall för dylik ledningstråd, överdragen med konstplast, tull i stället utgå med 10 procent av värdet (nr 1037: 1).

Röntgenfilm överföres med bibehållen tullfrihet till rubrikerna för fotografisk film.

Departementschefen. Av den lämnade redogörelsen framgår, att de nu gällande bestämmelserna beträffande tulltaxeringen av konstplaster och produkter därav äro i stort behov av en revision. Den ändring av tullbestämmelserna, som företogs av 1935 års riksdag, berörde endast sådana plastprodukter som då voro föremål för tillverkning inom landet. Utvecklingen på plastområdet har sedan dess fortskridit i allt snabbare takt och en mängd nya plaster ha tillkommit. Såsom kommerskollegium och generaltullstyrelsen framhållit synes en omedelbar taxerevision vara nödvändig med hänsyn till det förhållandet, att den inhemska tillverkningen är belastad med tullar å kemikalier, som användas vid plastframställning, medan däremot flertalet plaster och vissa arbeten därav för närvarande åtnjuta tullfrihet.

Vad ämbetsverken föreslagit synes i nuvarande läge tillgodose de mest aktuella behoven av ändringar i tulltaxan i nu förevarande delar samt även medföra en enhetligare behandling av plaster och arbeten därav. Jag anser mig därför kunna förorda ett genomförande av ämbetsverkens förslag till nya tulltaxebestämmelser å plastområdet.

Jag vill emellertid i detta sammanhang betona, att de nya bestämmelserna böra betraktas såsom ett provisorium och att de ändringar som nu föreslås icke böra utgöra hinder för en allsidig prövning av frågan om tulltaxans utformning och tullbeskattningens storlek för hithörande artiklar vid en kommande allmän revision av tulltaxan.

Ändring i fråga om tulltaxeringen av vissa råvaror för tillverkning av konstplaster och uppblötningsmedel.

(Tulltaxenr 173 och 223.)

I sitt yttrande till kommerskollegium den 31 januari 1950 i fråga om plaster och arbeten därav har *Sveriges kemiska industrikontor* föreslagit införande av tullfrihet för *styrol (styren)*, *alkylbensoler*, *alkylnaftaliner*, *alkyl- och arylfenoler* samt *cyklohexanon*, vilka ämnen för närvarande i allmänhet äro hänförliga till tulltaxenr 223 (statistiskt nr 540:2) med tull av 15 procent av värdet. Styrol utgör råvara för polystyrol (polystyren), som är en av de viktigaste plasterna. Åtskilliga övriga ämnen, som falla under ifrågavarande sammanfattande benämningar, utgöra råvaror icke blott för plaster utan även för vissa syntetiska uppblötningsmedel, så kallade alkylarylsulfonater. Kontoret har ansett, att nämnda ämnen lämpligen borde upptagas i tulltaxenr 173 (statistiskt nr 438), till vilket nummer redan nu hänföras cyklohexanol samt vissa enkla alkylbensoler och alkylfenoler, t. ex. toluol, xylool och kresoler.

Härjämte har *Rexolinfabriken aktiebolag* i en den 31 maj 1949 dagtecknad skrift hemställt om sådan ändring av tulltaxan, att dodecylbensol, som av bolaget användes som råvara vid framställning av alkylarylsulfonater, kunde importeras tullfritt.

Över sistnämnda framställning har utlåtande avgivits av *kommerskollegium*. Vid utlåtandet har fogats yttrande från *Sveriges kemiska industrikontor*, som tillstyrkt att tullfrihet infördes för ifrågavarande produkt.

Kommerskollegium har i sitt utlåtande anfört följande.

Dodecylbensol hänföres till gruppen alkylbensoler, av vilka ett flertal användas som råvaror för framställning av s. k. alkylarylsulfonater, vilka äro moderna syntetiska rengörings- respektive vätmedel. Alkylbensoler tulltaxeras för närvarande enligt tulltaxenr 223 (statistiskt nr 540:2) med tull av 15 procent av värdet. Alkylarylsulfonater tulltaxeras i regel enligt tulltaxenr 268/269 (statistiska nr 601/2), med tull av 10 kronor för 100 kg, vilket med hänsyn till nyssnämnda råvarutull torde innebära ett negativt tullskydd. I likhet med kemikontoret anser kollegium sig icke nu böra föreslå en ändring av tullbeskattningen för alkylarylsulfonater utan anser att denna fråga bör upptagas i samband med en allmän tulltaxerevision. Däremot torde, i avvaktan på en sådan, kunna införas tullfrihet för alkylbensoler, av vilka en inhemsk tillverkning ännu endast finnes på försöksstadiet.

Vidare ha *kommerskollegium* och *generaltullstyrelsen* i sitt förut omnämnda utlåtande rörande tullen å plaster och arbeten därav, anfört — såvitt angår kemikontorets förslag om tullfrihet för plastråvaror — bl. a. följande.

Ämbetsverken ha för sin del icke något att invända mot att ifrågavarande ämnen göras tullfria. Styrol och cyklohexanon synas i sådant fall lämpligen böra, såsom kontoret föreslagit, upptagas i tulltaxenr 173. Vad däremot beträffar övriga ämnen, inrymma ifrågavarande sammanfattande benämningar ett så stort antal föreningar, att ett bifall till framställningen kan komma att medföra svårigheter ur tulltaxeringssynpunkt. Det synes ämbetsverken därför lämpligt, att tullfrihet för ifrågavarande ämnen stadgas genom en anmärkning till tulltaxenr 223 av innehåll, att för till detta nummer hänförliga alkylbensoler, alkylnaftaliner samt alkyl- och arylfenoler, som uteslutande användas för tillverkning av plaster eller av uppblöttningsmedel, tull icke skall utgå.

Departementschefen. I nu förevarande framställningar har ifrågasatts tullfrihet för dels styrol och cyklohexanon, dels alkylbensoler, alkylnaftaliner samt alkyl- och arylfenoler. Framställningarna ha tillstyrkts av *kommerskollegium* och *generaltullstyrelsen*. Ämbetsverken föreslå emellertid, att tullfriheten för alkylbensoler, alkylnaftaliner samt alkyl- och arylfenoler begränsas att avse endast sådana ämnen som uteslutande användas för tillverkning av plaster eller uppblöttningsmedel.

De nu ifrågasatta ändringarna, som beröra tullen å vissa råvaror för tillverkning av plaster och uppblöttningsmedel, stå i nära samband med de av mig förut tillstyrkta ändringarna i fråga om tulltaxeringen av konstplaster och produkter härav. Vid sådant förhållande tillstyrker jag, att även förstnämnda ändringar genomföras.

Tulltekniskt böra ändringarna vidtagas på sätt ämbetsverken förordat.

Ändring beträffande tullen å träsprit (metanol).*(Tulltaxenr 211.)*

Träsprit (metanol) är i gällande tulltaxa upptagen under tulltaxenr 211 (statistiska nr 525 och 526), med tull av 20 kronor för 100 kilogram. Tulltaxenr 211 omfattar förutom metanol även aceton och acetonolja samt metyletylketon. För sistnämnda produkter medför Sveriges anslutning till allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) att den nuvarande tullen sänkes till 15 kronor för 100 kilogram. I anledning härav har Kungl. Maj:t i proposition nr 53 till innevarande års riksdag föreslagit uppdelning av tulltaxenr 211 i två nummer, nämligen nr 211:1, upptagande träsprit (metanol) med tull av 20 kronor för 100 kilogram, och nr 211:2, upptagande aceton och acetonolja samt metyletylketon med tull av 15 kronor för 100 kilogram.

I en den 10 oktober 1949 dagtecknad skrift har *Sveriges kemiska industrikontor* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte förordna att, utan hinder av vad i gällande tulltaxa funnes stadgat, tullen för metanol skulle under tiden från och med den 1 november 1949 till och med den 30 juni 1950 utgå med 10 kronor för 100 kilogram. Kemikontoret har härvid framhållit, bland annat, att metanol utgjorde en mycket viktig råvara inom den organisk-kemiska industrien. Tullen å metanol hade tidigare uppgått till 30 kronor för 100 kilogram men sänktes på förslag av 1906 års tullkommitté till nuvarande belopp, 20 kronor för 100 kilogram, vilket vid dåvarande tidpunkt torde ha motsvarat mellan 20 och 25 procent av varuvärdet. Metanolpriset hade sedan dess — i motsats till den allmänna prisutvecklingen — sjunkit avsevärt till följd av att en mycket betydande tillverkning av metanol på syntetisk väg numera ägde rum i flera länder. Gällande tullsats motsvarade för närvarande något mer än 50 procent av importvärdet för ren metanol. De inhemska konsumenterna av metanol hade sedan länge önskat en nedsättning av nu gällande tullsats, vilken icke stode i proportion till tullsatserna för den kemiska industriens färdigprodukter. Enligt kemikontorets åsikt vore det emellertid lämpligt att den ifrågasatta tullsänkningen fastställdes att gälla under en begränsad tid.

I en senare skrift, dagtecknad den 26 oktober 1949, har kemikontoret hemställt, att, därest Kungl. Maj:t icke skulle finna lämpligt att utan riksdagens hörande förordna om den begärda temporära tullsänkningen, Kungl. Maj:t måtte föreslå 1950 års riksdag en sänkning av tullen å metanol till 10 kronor för 100 kilogram att förslagsvis gälla från och med den 1 februari 1950 till och med den 30 juni 1951.

Över framställningen ha utlåtanden avgivits av *kommerskollegium*, *generaltullstyrelsen* och *statens priskontrollnämnd*.

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen* ha anfört bl. a. att importen av metanol under senare år varit föremål för en högst betydande ökning

samtidigt som importpriset undergått en icke oväsentlig sänkning. Anledningen till den ökade importen vore, att metanol numera utgjorde en betydelsefull råvara för framställning inom landet av formalin för vidare bearbetning till bl. a. hårdbara plaster och plastlim samt vissa moderna sprängämnen. Nuvarande tullbeskattning å metanol syntes vara oproportionerligt hög. Då metanol vidare hade stor betydelse såsom råmaterial inom den kemiska industrien, ansåge ämbetsverken sig böra tillstyrka en nedsättning av tullen för varan till 10 kronor för 100 kilogram, dock lämpligen begränsad att gälla till och med den 30 juni 1951.

Priskontrollnämnden, som i sitt utlåtande lämnat en redogörelse för de följder som den föreslagna tullsänkningen kunde beräknas medföra för den inhemska prisnivån, har framhållit, att den sänkta tullkostnaden för metanol sannolikt skulle motivera en sänkning av priset å formalin och leda till prisnedsättningar för därav tillverkade varor.

Departementschefen. Med hänsyn till den stora betydelse som metanol har såsom råmaterial inom den kemiska industrien tillstyrker jag, att tullen för metanol sänkes från 20 kronor till 10 kronor för 100 kilogram. Det torde emellertid vara lämpligt, att den lägre tullen fastställs att gälla endast för tiden till och med den 30 juni 1951.

Ändring i fråga om tulltaxeringen av vitaminer och vitaminpreparat.

(*Tulltaxenr 222: 1—2 och 223.*)

I gällande tulltaxa äro följande vitaminer upptagna i tulltaxenr 222: 1, nämligen anevrinhydroklorid, lactoflavin, nikotinsyra och nikotinsyreamid. Dessa vitaminer äro tullfria. Vitaminer, som endast eller i huvudsaklig mån användas såsom läkemedel eller vid tillredning av läkemedel, tulltaxeras såsom apoteksvaror (tulltaxenr 222: 2), likaledes med tullfrihet. Övriga vitaminer äro hänförliga till tulltaxenr 223 med tull av 15 procent av värdet. Beredningar och koncentrat av vitaminer hänföras ävenledes till nr 223, försåvitt de icke utgöra apoteksvaror (nr 222: 2), näringspreparat (nr 123) eller fodermedel (nr 161). För A-vitaminkoncentrat har Kungl. Maj:t i proposition nr 53 till innevarande års riksdag föreslagit tullfrihet såsom en följd av Sveriges anslutning till allmänna tull- och handelsavtalet (GATT). Varan har därvid upptagits i ett särskilt tulltaxenr 221: 1.

I en den 15 december 1949 dagtecknad, till Kungl. Maj:t ställd skrivelse har *medicinalstyrelsen* anhållit, att åtgärder måtte vidtagas för en översyn av gällande bestämmelser rörande tulltaxering av vitaminer och vitaminpreparat i syfte att åstadkomma en mera enhetlig ordning härutinnan och att i princip undantaga varorna från införseltull.

I sin skrivelse har medicinalstyrelsen till en början omnämnt, att föreståndaren för kemiska avdelningen vid statens farmaceutiska laboratorium i skrivelse till styrelsen den 19 februari 1947 föreslagit, att styrelsen måtte vidtaga åtgärder i syfte att vinna tullfrihet för följande varor, nämligen vitamin A, askorbinsyra, vitamin D₂, vitamin D₃, α -tokoferol och dess estrar samt vitamin K och dess syntetiska ersättningsprodukter ävensom vitaminhaltiga beredningar och koncentrat av sådan art och styrka, att de lämpligen kunde användas för beredning av läkemedel eller för vitaminering av födoämnen och fodermedel.

Sedan sistnämnda skrivelse av medicinalstyrelsen överlämnats till generaltullstyrelsen med anhållan om yttrande, har generaltullstyrelsen avgivit det begärda yttrandet den 10 juli 1948. I nämnda yttrande har generaltullstyrelsen anfört bl. a. följande.

Vitamin D₂ och vitamin D₃ utgöra gifter av första klassen, vilka hittills ansetts komma till användning endast eller i huvudsaklig mån såsom läkemedel eller vid tillredning av läkemedel. De tulltaxeras därför nu såsom apoteksvaror och hänförs till tulltaxenr 222: 2 (statistiskt nr 539: 2), med tullfrihet. Enligt samma nummer tulltaxeras även sådana vitaminhaltiga beredningar och koncentrat, som ha nämnda användning. Övriga i framställningen upptagna vitaminer, nämligen vitamin A, askorbinsyra, α -tokoferol och dess estrar samt vitamin K och dess syntetiska ersättningsprodukter, ävensom vitaminhaltiga beredningar och koncentrat med huvudsaklig användning för vitaminering av födoämnen och fodermedel falla i regel under tulltaxenr 223 (statistiskt nr 540: 2), med tull av 15 procent av värdet. Vidare må nämnas att vitaminhaltiga preparat, som utgöra näringsmedel, kunna bliva hänförliga till tulltaxenr 123 (statistiskt nr 292), med tull av 40 kronor för 100 kilogram, samt att vitaminhaltiga fodermedel kunna inrymmas i tulltaxenr 161 (statistiskt nr 372), med tullfrihet.

Generaltullstyrelsen avgav den 19 september 1945 utlåtande i anledning av en framställning från Sveriges kemiska industrikontor till Kungl. Maj:t om upptagande av anevrinhydroklorid (vitamin B₁), nikotinsyra och nikotinsyreamid i tulltaxenr 222: 1 (statistiskt nr 539: 1), med tullfrihet. I nämnda utlåtande framhöll styrelsen, att enligt ett av medicinalstyrelsen utarbetat förslag till läkemedelsstadga, avsedd att ersätta nu gällande apoteksvarustadga — över vilket förslag styrelsen avgivit yttrande till medicinalstyrelsen den 20 juli 1945 — såväl anevrinhydroklorid som nikotinsyra och nikotinsyreamid samt ett flertal andra vitaminpreparat skulle upptagas bland sådana enkla kemikalier och droger, som vore att betrakta som apoteksvaror. Preparaten komme därigenom att vid införsel till riket bliva hänförliga till förut nämnda tulltaxenr 222: 2, med tullfrihet.

Kungl. Maj:t framlade för riksdagen 1946 förslag om att de nämnda preparaten anevrinhydroklorid, nikotinsyra och nikotinsyreamid skulle upptagas under nr 222: 1 i tulltaxan, med tullfrihet, och detta förslag blev även av riksdagen antaget. Ändringen i taxan trädde i kraft den 1 april 1946.

Vad beträffar det nu framställda förslaget om medgivande av tullfrihet för ytterligare ett antal vitaminer och vitaminpreparat, vill styrelsen framhålla, att styrelsen självfallet hyser önskan att vinna förenkling i tulltaxeringen av dessa varor. Förslaget synes emellertid vara av den innebörd, att styrelsen vill ifrågasätta, huruvida icke detsamma lämpligen borde behandlas i samband med prövningen av nyss berörda förslag till läkemedelsstadga. Det är vidare vanskligt för styrelsen att bedöma vilken betydelse tullen kan

ha såsom skydd för den tillverkning på området, som numera förekommer inom landet.

Om emellertid åtgärder för vinnande av en mera allmän tullfrihet för vitaminpreparat nu befinnas påkallade, böra enligt styrelsens mening de i tulltaxenr 222:1 upptagna vitaminerna sammanföras med i förslaget omnämnda vitaminer, vitaminhaltiga beredningar och koncentrat — dock med undantag för dels sådana preparat som jämväl efter genomförandet av ifrågavarande förslag skulle räknas såsom apoteksvaror, dels färdiga näringspreparat och fodermedel — och upptagas i ett nytt nummer i tulltaxan.

Därest tullfrihet anses kunna medgivas jämväl för andra nu tullbelagda vitaminer, såsom biotin, pantotensyra och pyridoxin, skulle en uppräknig i tulltaxan av vissa slag av vitaminer icke behöva ifrågakomma.

I den förut omnämnda skrivelsen den 15 december 1949 har *medicinalstyrelsen* framhållit, att den gällande uppdelningen av vitaminerna i tullhänseende syntes vara föga rationell och att en översyn av tulltaxeringsbestämmelserna rörande vitaminer och vitaminpreparat därför vore påkallad. Medicinalstyrelsen har vidare anfört följande.

En tillfredsställande tillgång till de olika slagen av vitaminer utgör en nödvändig förutsättning för att livsfunktionerna hos människor och djur skola förlöpa normalt. Även om vitaminer icke under alla förhållanden betraktas som läkemedel, torde det dock vara uppenbart, att avsikten med en tillförsel av dessa ämnen alltid är att förebygga eller bota sjukdomar. Brist på vitaminer giver upphov till sjukdomstillstånd, s. k. avitaminoser. Sålunda förorsakas engelska sjukan, rachitis, av brist på D-vitamin och skörbjugg av brist på C-vitamin (askorbinsyra). Även ett flertal andra sjukdomstillstånd ha av vetenskapen visats härröra ur brist på vitaminer av olika slag. En avitaminos kan i allmänhet botas endast genom tillförsel av det vitamin, varpå brist råder. Det kan därför sägas, att varje tillförsel av vitamin utöver vad den normala kosten innehåller därav sker i syfte att förebygga, lindra eller bota sjukdom eller sjukdomssymtom, d. v. s. i samma syfte som de egentliga läkemedlen användas.

Beträffande de vitaminer och vitaminpreparat, som brukas vid vitaminering av födoämnen och fodermedel, framstår deras släktskap med läkemedlen icke lika klart. Vitaminering av födoämnen och fodermedel avser dock att säkerställa tillförseln av de nödvändiga vitaminerna för att förebygga uppkomsten av avitaminoser. Vitamineringen tillgår sålunda, att vid framställningen av födoämnen och fodermedel vitaminer, vitaminkoncentrat eller andra vitaminpreparat tillsätts i mängder, tillräckliga att tillgodose ett normalbehov av vitaminerna i fråga. Exempel härpå utgöra tillsats av vissa av B-vitaminkomplexets beståndsdelar till mjöl samt tillsats av A- och D-vitaminer till smör och margarin.

Vid vitaminernas bedömning i skilda hänseenden bör enligt medicinalstyrelsens mening avseende fästas vid denna deras karaktär av läkemedel eller läkemedlen närtstående ämnen.

Principiellt åtnjutes för närvarande tullfrihet för de varor, som endast eller huvudsakligen användas som läkemedel eller vid tillredning därav. Det synes därför styrelsen berättigat att i konsekvens härmed befria ej blott de av avdelningsföreståndaren föreslagna rena vitaminerna utan även övriga sådana från tull. Begreppet »vitaminer» får väl näppeligen anses vara fullt bestämt till sin omfattning, men allvarligare hinder borde icke möta

att utforma en tillfredsställande ordning på grundval av den vid varje tidpunkt gällande uppfattningen därom.

Av samma skäl som anförts beträffande de rena vitaminerna synas även de vitaminkoncentrat och andra vitaminpreparat, som komma till användning vid beredning av vitaminhaltiga läkemedel, böra befrias från tull. I annat fall skulle hel- och halvfabrikat, som äro hänförliga till apoteksvaror och på grund därav tullfria, underkastas en gynnsammare behandling i tullhänseende än de koncentrat, ur vilka de beredas.

Flera av de vitaminer, vitaminkoncentrat eller andra vitaminpreparat, som användas för vitaminering av födoämnen och fodermedel, äro, såsom framgår av det förestående, belagda med tull. Med hänsyn till det stora värde dessa preparat ha för vidmakthållande av ett gott hälsotillstånd hos såväl människor som djur synes det önskvärt, att sådana åtgärder vidtagas att preparaten bliva tullfria.

Medicinalstyrelsen har vid upprättandet av förslag till läkemedelsstadga, avsedd att ersätta den nuvarande apoteksvarustadgan, ägnat uppmärksamhet åt frågan om vitaminernas ställning. Detta förslag har emellertid ännu icke fått sin slutgiltiga utformning, och några vägande skäl att låta här upptaget spörsmål anstå till tidpunkten för läkemedelsstadgans fastställande förefinnas enligt styrelsens mening icke.

Vid utformningen av nya bestämmelser om vitaminer och vitaminpreparats tulltaxering böra dessa varor i enlighet med generaltullstyrelsens förslag upptagas i ett nytt nummer i tulltaxan, varigenom överskådlighet skulle vinnas.

Över medicinalstyrelsens framställning ha, efter remiss, *kommerskollegium* och *generaltullstyrelsen* den 8 mars 1950 avgivit gemensamt utlåtande. Vid utlåtandet har fogats ett av *Sveriges kemiska industrikontor* avgivet yttrande i ärendet.

Sveriges kemiska industrikontor har i sitt yttrande anfört bl. a. att kontoret intet hade att erinra mot att den föreslagna tullfriheten utsträcktes till samtliga vitaminer, varigenom bättre överensstämmelse skulle uppnås med det s. k. brysselförslaget till europeisk tullnomenklatur. Kemikontoret har därför tillstyrkt generaltullstyrelsens i yttrandet den 10 juli 1948 framlagda alternativa förslag angående ett nytt tulltaxenr. 221:1, omfattande vitaminer, vitaminkoncentrat och andra vitaminhaltiga beredningar, ej hänförliga till annat nummer, med tullfrihet.

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen* ha anfört, att ämbetsverken delade den av medicinalstyrelsen framförda åsikten, att en mera enhetlig ordning i fråga om tulltaxering av vitaminer och vitaminpreparat borde åstadkommas samt att varorna i princip borde undantagas från tull. Ämbetsverken ha därför föreslagit, att i tulltaxan skulle införas ett nytt nummer, omfattande vitaminer, vitaminkoncentrat och andra vitaminhaltiga beredningar, ej hänförliga till annat nummer, samt att de i detta nya nummer upptagna varorna skulle vara fria från tull.

Departementschefen. Såsom framgår av det anförda innebär det av kommerskollegium och generaltullstyrelsen framlagda förslaget till ändring i

tulltaxeringen av vitaminer och vitaminpreparat, att dessa varor skola i princip vara tullfria. Sådan tullfrihet skall enligt förslaget ifrågakomma även om varorna huvudsakligen användas för andra ändamål än såsom läkemedel eller vid tillredning av läkemedel, dock med undantag för vissa näringspreparat, hänförliga till tulltaxenr 123. Den föreslagna tullfriheten skulle följaktligen omfatta även sådana vitaminhaltiga beredningar och koncentrat med huvudsaklig användning för vitaminering av födoämnen och fodermedel, som för närvarande äro hänförliga till tulltaxenr 223 och draga en tull av 15 procent av värdet.

Ett genomförande av det utav kommerskollegium och generaltullstyrelsen framlagda förslaget om tullfrihet för vitaminer och vitaminpreparat skulle innebära en viss förenkling av tulltaxan i nu förevarande del.

Med hänsyn härtill förordar jag, att nyssnämnda förslag genomföres. Sålunda böra i tulltaxenr 221: 1 upptagas — med tullfrihet — vitaminer, vitaminkoncentrat och andra vitaminhaltiga beredningar, ej hänförliga till annat nummer.

I samband härmed böra de i tulltaxenr 222: 1 särskilt upptagna vitaminerna, nämligen anevrinhydroklorid, lactoflavin, nikotinsyra och nikotinsyreamid, uteslutas från nämnda tulltaxenr, varigenom de bliva hänförliga till nr 221: 1.

Ändring i fråga om tulltaxeringen av amylalkohol för tillverkning av kalium- och natriumxantogenat.

(Tulltaxenr 223.)

Amylalkohol tulltaxeras enligt tulltaxenr 223 (statistiskt nr 540: 2): kemiska preparat, ej särskilt nämnda, med tull av 15 procent av värdet.

Kalium- och natriumxantogenat äro upptagna i tulltaxenr 188: 2 (statistiskt nr 475), med tull av 2 kronor 50 öre för 100 kilogram, vilken tull bundits i allmänna tull- och handelsavtalet (GATT).

I en den 2 november 1949 dagtecknad skrift har *Elektrokemiska aktiebolaget* anfört, att bolaget upptagit tillverkning av kaliumamylxantogenat och kaliumetylantogenat. Tullen 2 kronor 50 öre för 100 kilogram motsvarade endast 0,7 å 1,5 procent av varuvärdet, varför bolaget för sina tillverkningar praktiskt taget icke komme i åtnjutande av något tullskydd. För tillverkningen av kaliumamylxantogenat måste emellertid bolaget från utlandet importera amylalkohol, vilken belades med tull av 15 procent av värdet enligt tulltaxenr 223. Då för tillverkningen av 100 kilogram xantogenat åtginge 57,8 kilogram amylalkohol, motsvarade tullen för råvarorna med nuvarande prisläge omkring 19 kronor för 100 kilogram xantogenat, under det att denna vara kunde importeras med en tull av endast 2 kronor 50 öre för 100 kilogram. Bolaget hemställde därför, att tull icke skulle utgå för

amylalkohol, som vore avsedd uteslutande för tillverkning av kalium- och natriumxantogenat.

Over nämnda framställning ha utlåtanden avgivits av *kommerskollegium* och *generaltullstyrelsen*. Vid kommerskollegii utlåtande har fogats ett av *Sveriges kemiska industrikontor* avgivet yttrande i ärendet.

Kemikontoret har anfört följande.

Tullen å kalium- och natriumxantogenat har tidigare utgått med 15 procent av värdet. Förslag väcktes år 1926 om tullfrihet för kaliumxantogenat under framhållande av att någon inhemsk tillverkning ej kunde tänkas ifrågakomma. *Kommerskollegium* och *generaltullstyrelsen* framhöllo emellertid i ett gemensamt yttrande i ärendet, återgivet i propositionen nr 203 till 1926 års riksdag, att ämbetsverken icke kunde tillstyrka tullfrihet för kaliumxantogenat med hänsyn till gällande tullsatsen å såväl kaustiskt kali som etylalkohol. Tullsatsen ansågs lämpligen böra sättas lika med den för kaustiskt kali utgående eller 2 kronor 50 öre per 100 kg, vilken tull även fastställdes av statsmakterna. Tullen för natriumxantogenat sänktes år 1929 till samma belopp.

Gällande viktullar motsvara såväl för kaliumhydrat som natriumhydrat vid nuvarande prisläge närmare 10 procent av värdet. Såsom framgår av bolagets skrivelse är däremot tullen för xantogenater praktiskt taget betydelslös såsom ett skydd för den nyupptagna inhemska tillverkningen. I fråga om kaliumamylxantogenat föreligger ett betydande negativt tullskydd, i det att tull med 15 procent av värdet måste erläggas för amylalkohol, som användes vid tillverkning av denna vara.

Denna diskriminering av den inhemska tillverkningen bör givetvis snarast möjligt upphävas. Enda sättet härför synes vara att tillmötesgå bolagets framställning om tullfrihet för amylalkohol, som är avsedd uteslutande för tillverkning av kalium- eller natriumxantogenat. Då gällande låga viktull för sistnämnda varor numera måste anses bunden, föreligger icke längre det alternativet att i stället höja tullen å dessa, vilket för övrigt skulle ha mött svårigheter på grund av att varorna huvudsakligen användas såsom flotationsmedel vid malmanrikning, en näringsgren som icke är tullskyddad.

Kommerskollegium har förklarat sig vilja tillstyrka bolagets framställning om tullfrihet för amylalkohol för tillverkning av xantogenater, då tullen å xantogenater icke kunde höjas på grund av *Ancey-överenskommelsen* och bruttotullskyddet för amylxantogenat icke uppginge till en procent av värdet.

Generaltullstyrelsen har föreslagit, att ändringen genomfördes på det sätt att efter nr 223 i tulltaxan intoges en ny anmärkning av innehåll, att amylalkohol, som vore avsedd att användas för tillverkning av kalium- och natriumxantogenat, finge införas tullfritt.

Departementschefen. I enlighet med vad kommerskollegium föreslagit, anser jag mig böra tillstyrka tullfrihet för amylalkohol som är avsedd att användas för tillverkning av xantogenater. En bestämmelse härom torde, på sätt *generaltullstyrelsen* föreslagit, böra införas i tulltaxan i en anmärkning under tulltaxenr 223.

Ändring i fråga om tullen för vävnad och linor av nylon för tillverkning av fallskärmar.

(Tulltaxenr 477: 2 och 546: 2.)

Färdiga fallskärmar av nylon liksom kalotter till dylika fallskärmar tulltaxeras för närvarande enligt nr 564 i tulltaxan (statistiskt nr 1112), med tull av 600 kronor för 100 kilogram.

De för tillverkning av fallskärmar använda materialen av nylon — som utgöres av vävnad, vägande omkring 50 gram per m², och flätade linor — hänföres till följande nummer i taxan, nämligen vävnaden till nr 477: 2 (statistiskt nr 1013: 2), med tull av 1 300 kronor för 100 kilogram, och linorna till nr 546: 2 (statistiskt nr 1087: 2), med tull av 1 500 kronor för 100 kilogram.

I proposition nr 53 till 1950 års riksdag med förslag till ändringar i tulltaxan i anledning av Sveriges anslutning till allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) har tullen för till nr 477: 2 hänförliga konsthelsidenvävnader föreslagits sänkt till 1 000 kronor för 100 kilogram.

I skrivelse den 4 mars 1950 har *generaltullstyrelsen* hemställt om ändring av tullen beträffande material för tillverkning av fallskärmar och därvid anfört följande.

Enligt uppgift av Irvin fallskärmsaktiebolag i Stockholm, som bedriver tillverkning av fallskärmar, åtgå till en fallskärm av vanlig typ 2 kilogram 570 gram nylonvävnad och 1 kilogram 510 gram nylonlinor. Med tillämpning av angivna tullsatser uppgår tullen för nämnda material till 33 kronor 41 öre respektive 22 kronor 65 öre eller sammanlagt 56 kronor 6 öre, under det att tullen för en färdig fallskärm, vägande 4 kilogram 80 gram, utgör endast 24 kronor 48 öre. Materialen draga alltså en tull, som överstiger tullen för den färdiga varan med 31 kronor 58 öre. Skillnaden blir än större, om hänsyn tages till materialförlusten vid tillverkningen. Bifalles proposition nr 53 till 1950 års riksdag skulle visserligen tullen å nylonvävnad, hänförlig till tulltaxenr 477: 2, komma att sänkas från 1 300 kronor till 1 000 kronor för 100 kilogram, men den komme jämväl i fortsättningen att väsentligt överstiga tullen å färdiga fallskärmar.

Generaltullstyrelsen har härefter erinrat om att fallskärmsbolaget i en till Kungl. Maj:t ställd, den 8 juni 1948 dagtecknad skrift anhöll om sådana ändringar i tulltaxan eller i gällande tulltaxeringspraxis, att tullen å vävnader och flätade linor av nylon, avsedda för tillverkning av fallskärmar, bleve nedsatt till 600 kronor för 100 kilogram, att styrelsen, som anbefallts att inkomma med utlåtande i ärendet, inhämtade yttrande från kommerskollegium, som därvid uttalade, att kollegium funne sökandens framställning vara i sak berättigad men att kollegium — bland annat med hänsyn till förestående internationella tullförhandlingar som kunde förväntas komma att beröra klassificeringen av silke av olika slag — ansåge, att med en eventuell ändring i tulltaxan tills vidare borde kunna anstå samt att styrelsen under hänvisning härtill hemställde att framställningen under dåvarande förhållanden icke måtte föranleda någon Kungl. Maj:ts vidare åtgärd.

Vidare har generaltullstyrelsen framhållit, att styrelsen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 17 januari 1948 föreslagit, att tågvirke och linor, innehållande silke, *icke flätade*, skulle upptagas i tulltaxan under särskilt nummer, med tull av 600 kronor för 100 kilogram. Beträffande *flätade* linor, innehållande silke, ansåg styrelsen vid nämnda tillfälle — med hänsyn till förekomsten av många olika slag av dylika linor med starkt varierande värden — att frågan om en tulländring borde ytterligare utredas och upptagas till behandling vid en kommande allmän översyn av tulltaxan.

I sin skrivelse den 4 mars 1950 har generaltullstyrelsen anfört ytterligare följande.

Sedan styrelsen avgav utlåtande över fallskärmsaktiebolagets framställning har det blivit alltmera uppenbart, att bolaget som följd av den olämpliga avvägningen av tullarna på området kommit i ett mycket ogynnsamt läge i förhållande till utländska leverantörer av fallskärmar. I betraktande härav och då bolagets tillverkning av fallskärmar, som upptagits på flygförvaltningens initiativ, torde få anses vara av stor betydelse för landets försvarsberedskap, finner styrelsen nu skäl föreslå, att åtgärder vidtagas i syfte att befria bolaget från den nuvarande belastningen i tullhänseende. Bolaget har hemställt, att styrelsen måtte antingen medgiva, att visst tullrestitutionsförfarande finge tillämpas, eller ock utverka en höjning av tullen å färdiga fallskärmar.

Bolaget avser i förra fallet att utföra fallskärmarna till frihamn för att med stöd av rätt till allmän industrirestitution enligt 2 § förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307) erhålla restitution av tullen för de importerade material, som åtgått vid framställningen. Fallskärmarna skulle därefter återinföras till tullinlandet mot erläggande av tull, beräknad efter den för fallskärmar gällande tullsatsen. Rätten till allmän industrirestitution är emellertid avsedd att åtnjutas endast för verkliga exportvaror, och styrelsen finner sig därför icke kunna medgiva tillämpning av det av bolaget ifrågasatta förfarandet.

En ändring av tulltaxans bestämmelser synes innebära den naturliga lösningen i förevarande fall. Styrelsen vill dock icke förorda någon höjning av tullen å färdiga fallskärmar utan anser sig i stället böra tillstyrka en sänkning av tullen å materialen, förslagsvis till 600 kronor för 100 kilogram. En allmän översyn av bestämmelserna för tullbeskattningen av varor av nylon och annat konstgjort silke kan visserligen sägas vara påkallad, och i samband med en sådan allmän översyn torde även frågan om tullbeskattningen av fallskärmar och material till sådana komma att upptagas till prövning. Den tullnedsättning, som nu ifrågasättes för materialen, är emellertid motiverad av speciella omständigheter, varför styrelsen för sin del vill förorda en sådan åtgärd utan ytterligare uppskov.

Den erforderliga ändringen i tulltaxan kan lämpligen ske på det sätt, att vid nr 477: 2 och nr 546: 2 i taxan fogas anmärkningar av innehåll, att till dessa nummer hänförliga vävnader respektive flätade linor av nylon, avsedda uteslutande för tillverkning av fallskärmar, skola draga en tull av 600 kronor för 100 kilogram. En dylik lösning har även förordats av Stockholms handelskammare i yttrande till kommerskollegium den 4 oktober 1948 i anledning av fallskärmsbolagets förut berörda framställning den 8 juni 1948.

Departementschefen. Av den lämnade redogörelsen framgår att de nu gällande bestämmelserna i tulltaxan rörande fallskärmar och material därtill medföra mycket ogynnsamma konsekvenser i tullskyddshänseende. Det synes rimligt att tillverkningen av fallskärmar ej belastas med för materialen utgående tull, som är högre än tullen å färdiga fallskärmar. Ett genomförande av generaltullstyrelsens förslag skulle undanröja den föreliggande ojämnheten i tulltaxeringen. Jag tillstyrker därför förslaget i fråga.

Ändring i fråga om tulltaxeringen av ekolod och delar därtill, avsedda för fiskefartyg.

(*Tulltaxenr 1073: 2.*)

Ekolod samt delar därtill hänföras till nr 1073: 2 i gällande tulltaxa (statistiskt nr 1964), vilket nummer avser instrument, ej särskilt nämnda, med tull av 10 procent av värdet.

I en den 10 mars 1949 dagtecknad, till Kungl. Maj:t ställd skrivelse har *fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök* — under erinran att enligt 3 § förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307) angående tullrestitution idkare av varvs- eller verkstadsrörelse ävensom fartygsägare kunde erhålla restitution av tull (varvsindustrirestitution) för materialier eller andra artiklar, som använts för byggnad, ombyggnad, reparation, inredning, utrustning eller sjösättning av bl. a. svenskt fartyg av mer än 70 tons bruttodräktighet eller av svenskt fartyg, som vore undantaget ovillkorlig mätningsskyldighet och som vore av mer än 20 meters längd — hemställt, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för sådan ändring av ifrågavarande författningsrum, att idkare av varvs- eller verkstadsrörelse samt fartygsägare kunde komma i åtnjutande av restitution av tull för materialier eller andra artiklar, som användas vid byggnad och utrustning m. m. av svenskt fiskefartyg oberoende av dettas dräktighet eller dimensioner.

Till närmare motivering för sin framställning har fiskeristyrelsen anført, att huvudmassan av fiskefartygen i Sverige hade en dräktighet av mindre än 70 ton och en längd, som icke uppginge till 20 meter. Endast ett mindre antal fiskefartyg vore av sådana dimensioner, att tullrestitution nu kunde erhållas för materialier eller artiklar, som användes vid deras byggnad eller utrustning. Blott en liten del av den svenska fiskeflottan hade alltså möjlighet att draga nytta av den förmån, som ifrågavarande tullrestitution utgjorde. Då det stora flertalet fiskefartyg arbetade under i stort sett samma förhållanden och hade ungefär samma behov av utrustningsartiklar m. m., måste nu gällande begränsning av möjligheterna att erhålla varvsindustrirestitution anses olämplig och mindre rättvis ur fiskerinäringens synpunkt. Hela fiskeflottan kunde ju också sägas direkt eller indirekt medverka för att möjliggöra vår nuvarande betydande export av fisk. Vad som aktualiserat denna fråga vore det stora behov av nautiska instrument, särskilt eko-

lod, som under sista tiden gjort sig gällande inom fisket, vilket behov hittills huvudsakligen måst fyllas genom import. Med nu gällande bestämmelser kunde vissa fiskebåtsägare erhålla restitution av tull å dessa instrument, under det att de flesta icke kunde komma i åtnjutande av denna förmån, vilket givetvis måste uppväcka missnöje.

Över nämnda framställning har *generaltullstyrelsen* avgivit infordrat utlåtande den 25 augusti 1949. Vid utlåtandet ha fogats särskilda yttranden från *kommerskollegium*, *Sveriges industriförbund*, *tulldirektionen i Göteborg* samt *tullkamrarna i Oskarshamn, Simrishamn, Varberg, Lysekil, Uddevalla och Strömstad*.

Sveriges industriförbund har framhållit, att de fiskefartyg, som för närvarande byggdes i Sverige, i allmänhet låge över 70 tons bruttodräktighet. Dessa fartyg komme sålunda för instrument eller dylikt, som behöfve importerades, i åtnjutande av varvsindustrirestitution. Större delen av den nu befintliga fiskeflottan låge emellertid under nämnda gräns och tullrestitutionsförordningen gäve sålunda icke möjlighet till tullfrihet för bl. a. instrument, som ansåges behöfliga för fiskets rationella bedrivande från dessa fartyg. Import av material eller instrument för fiskefartyg hade hittills skett i obetydlig omfattning. I den mån sådan import skett och fartygets dräktighet understigit 70 ton hade sjötullavdelningen i Göteborg, som i detta sammanhang vore dominerande, med tillämpning av förordningen om provianteringsfrilager möjliggjort, att även dessa fartyg erhållit tullfrihet för sin importerade utrustning. Enligt förbundets mening vore det mindre tillfredsställande, att tullfrihet åtnjöttes för fiskefartyg över 70 ton med stöd av tullrestitutionsförordningen och för fartyg under nämnda gräns med tillämpning av förordningen om provianteringsfrilager. Uppenbart vore emellertid att fiskefartyg, som skulle utrustas med importerade instrument, ur tullrestitutionssynpunkt skulle behandlas lika oavsett sin storleksordning. Den väckta frågan syntes ha tämligen liten praktisk betydelse. Förbundet hade dock för sin del icke något att erinra mot fiskeristyrelsens förslag.

Kommerskollegium har anfört följande.

I det »Betänkande med förslag till ändrade bestämmelser rörande tullrestitution», avgivet den 27 juni 1928 (SOU 1928:15), vilket ligger till grund för nu gällande tullrestitutionsförordning, föreslås i fråga om åtnjutande av varvsindustrirestitution en undre gräns av 40 tons nettodräktighet å svenskt fartyg. Denna gräns är densamma som i tulltaxan (tulltaxenr 1063) angives som övre gräns för tullbara fartyg av järn. I sitt utlåtande den 26 oktober 1928 över nämnda betänkande anförde kollegium bl. a., att sammanhanget mellan å ena sidan tullplikt för fartyg om 40 tons nettodräktighet och därunder och å andra sidan tullrestitutionsrätt vid byggande etc. av sådana fartyg visserligen icke syntes med nödvändighet kräva bibehållande av identiska bestämmelser i tulltaxa och tullrestitutionsförordning, men att en utsträckning av tullrestitutionsrätten till att omfatta alla fartygs- och båtstorlekar skulle göra bestående tullskydd illusoriskt för åtskilliga inhemska industriprodukter som speciellt utgöra material till mindre far-

tygsbyggen. Av denna anledning kunde kollegium för det dåvarande icke tillråda en generell utsträckning av varvsindustrirestitutionen till mindre fartygstyper. Kollegium föreslog emellertid av vissa anförda skäl att i stället för uttrycket »40 tons nettodräktighet» skulle införas det däremot svarande »70 tons bruttodräktighet». Detta mått infördes sedermera i den av 1929 års riksdag fastställda, ännu gällande tullrestitutionsförordningen, medan måttet 40 tons nettodräktighet fortfarande finnes bibehållet i nu gällande tulltaxa.

Ur en i Göteborgs & Bohus läns havsfiskeförenings årsbok publicerad förteckning över samtliga i Göteborgs och Bohus samt Hallands län registrerade fiskemotorfartyg framgår, att medan antalet båtar i storleken 20—60 bruttoton visat en minskning mellan åren 1945—47 av 49 st., antalet båtar över 70 bruttoton ökat med 39 st. Även båtar i storleken 60—70 bruttoton ha visserligen visat en ökning med 11 st. under motsvarande tid, men av uppgifter i årsboken för 1947 framgår att en tendens mot än större fartyg är tydlig.

Den av fiskeristyrelsen gjorda framställningen synes därför främst för närvarande ha aktualitet i fråga om inmontering av ny importerad utrustning på äldre fartyg.

Av handlingarna i ärendet synes emellertid framgå att även dessa äldre fartyg i regel erhållit tullfrihet för dylik utrustning, vilket möjliggjorts genom att utrustningen kunnat utlämnas från s. k. provianteringsfrilager.

Med hänsyn härtill och då nya fiskefartyg numera i allmänhet torde byggas över tonnagegränsen 70 bruttoton, anser kollegium icke tillräckliga skäl föreligga att, med frångående av sin tidigare intagna ståndpunkt, tillstyrka fiskeristyrelsens förslag.

Tulldirektionen i Göteborg har såsom eget utlåtande åberopat ett av tulldirektionens taxekontor den 2 maj 1949 avgivet yttrande i ärendet. I nämnda yttrande har taxekontoret anført, att vid byggandet av fiskefartyg som regel endast obetydliga mängder utländska materialier komme till användning. Såväl skrov som styrhytt tillverkades av trä och av utländsk järnplåt användes så ringa kvantitet, att tullen för densamma saknade betydelse ur restitutionssynpunkt. Motorer liksom vinschar, beslag och övrig utrustning vore i de allra flesta fall av svensk tillverkning. Samtliga radiotelefonanläggningar — radiostationer — å svenska fiskefartyg inmonterades och stode under kontroll och tillsyn av telegrafverket samt utgjordes enligt vad taxekontoret erfarit uteslutande av inom landet tillverkade apparater. Den gjorda framställningen hade fördenskull tillkommit närmast med tanke på behovet av vissa nautiska instrument, särskilt ekolod, vilka numera allmänt monterades i såväl äldre som nyare och under byggnad varande större fiskefartyg. Ekoloden hade hittills införts från utlandet men komme enligt vad som upplysts snart att tillverkas inom riket. För ekolod och dylika instrument, monterade i fartyg över 70 bruttoton, erhöles restitution enligt gällande bestämmelser, under det att för omhandlade utrustningsdetaljer, monterade i fartyg under sagda tontal, restitution för närvarande icke kunde medgivas. Emellertid hade vid ett antal tillfällen — då vid införsel av vissa nautiska instrument rätt till varvsindustrirestitution icke varit för handen — instrumenten förtullats för uppläggning å provianteringsfrilager och sedermera därifrån utan erläggande av tull

utlämnats i och för utrustning av bland annat sådana med vederbörligt svenskt måtbrev försedda däckade fiskefartyg, vilka efter utrustningen avgått till i Nordsjön eller därbortom belägna fiskeplatser (förordningen om provianteringsfrilager den 15 november 1912, § 4). Det hade därför icke förekommit, att tull under den senaste tiden erlagts för nu ifrågakomna instrument, vilka inmonterats i svenska fiskefartyg. På grund härav ifrågasatte taxekontoret, huruvida en ändring av restitutionsbestämmelserna i enlighet med det framställda önskemålet skulle komma att få någon verklig betydelse för den svenska fiskeflottan.

Tullkamrarna i Oskarshamn, Simrishamn, Varberg och Uddevalla ha i sina yttranden förklarat, att den föreliggande frågan icke hade någon praktisk betydelse inom tullkamrarnas områden.

Tullkammaren i Lysekil har anfört, att det förhållandet att skilda bestämmelser tillämpades för fiskefartyg av olika storlekar medförde besvärligheter både för tullverket och importörerna.

Generaltullstyrelsen har anfört, att styrelsen, i likhet med kommerskollegium, icke ansåge tillräckliga skäl föreligga för den ifrågasatta utvidgningen av rätten till varvsindustrirestitution. Styrelsen har därför hemställt, att framställningen icke måtte föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Sedan härefter *fiskeristyrelsen* beretts tillfälle att taga del av förevarande remissyttranden, har styrelsen i en den 20 oktober 1949 dagtecknad skrivelse anfört följande.

Det är visserligen sant, att i Göteborgs och Bohus län numera ofta byggas fiskebåtar, som ha en dräktighet av över 70 bruttoton, men de nybyggnader, som där ske, utgöra endast en mindre del av dem som utföras i hela riket. Hela ostkustens och sydkustens fiskeflotta, inom vilken båtarna så gott som aldrig ha en bruttodräktighet, som ens tillnärmelsevis uppgår till 70 ton, är sålunda utestängd från förmånen att erhålla tullrestitution, vilket måste anses orättvist, då ekolod skulle vara till stor hjälp särskilt vid sill- och strömmingsfisket i Östersjön. Stort intresse har också visats i synnerhet av ostkustens fiskare för de möjligheter till rationalisering av fisket, som nämnda instrument erbjuder. Intet bör därför försummas för underlättande av förvärvet av dessa instrument.

Vad förordningen om provianteringsfrilager beträffar, så kunna i allmänhet endast Bohusläns fiskare använda sig av densamma för erhållande av tullfrihet för ekolod, ty endast dessa fiska mera regelbundet i Nordsjön eller på andra mer avlägsna farvatten. Även i detta hänseende äro alltså Bohusläns fiskare nu gynnade framför andra fiskare.

På grund av vad här anförts finner styrelsen sig böra till alla delar vidhålla sitt tidigare förslag.

I en inom *generaltullstyrelsens revisionsbyrå* upprättad promemoria den 5 december 1949 har anförts följande.

Genom 1911 års tulltaxa, som trädde i kraft den 1 december 1911, belades järnfartyg, ägande en nettodräktighet av 40 ton eller därunder, med tull. I samband därmed vidtogs den förändringen i dittills gällande bestämmelser angående varvsindustrirestitution, att utländska järnfartyg med en nettodräktighet av lägst 5 och högst 40 ton blevo restitutionsberättigade. I nu

gällande restitutionsförordning har denna undre gräns avskaffats, varjämte tonnagegränsen, 40 nettoton, av praktiska skäl ersatts med motsvarande 70 bruttoton eller beträffande icke mättningspliktiga fartyg 20 meters längd.

Fiskefartyg av trä äro — oberoende av storleken — tullfria. Sådana fartyg med en bruttodräktighet av 70 ton eller därunder äro undantagna från varvsindustrirestitution.

Nämnda tonnagegräns för restitutionsberättigade svenska fartyg sammanhänger sålunda med tullbeskattningen av fartyg. Att fiskefartyg av trä liksom även andra träfartyg med en bruttodräktighet av 70 ton och därunder undantagits från restitutionsförmån, varom här är fråga, torde likaledes äga samband med tullagstiftningen. Kommerskollegium har berört frågan i sitt yttrande över restitutionssakkunnigas betänkande (åberopat i Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen den 8 februari 1929 med förslag till förordning angående tullrestitution, nr 66 s. 40), vari anföres: »Nu gällande begränsning i avseende å förmånen att åtnjuta varvsindustrirestitution ställer de mindre varven och båtbyggerierna i viss mån utanför möjligheten att erhålla sådan restitution. I stället ha de att räkna med ett visst tullskydd å sin näring. Utsträckning av tullrestitutionsrätten till att omfatta alla fartygs- och båtstorlekar skulle för varvsindustrien betyda en ökad förmån men samtidigt göra bestående tullskydd illusoriskt för åtskilliga inhemska industriprodukter, som speciellt utgöra material till mindre fartygsbyggen, t. ex. motorer för fiskefartyg och mindre träfartyg.»

I promemorian har vidare anförts att därest det skulle befinnas skäligt att lämna tullättnad åtminstone i den begränsade omfattning, som fiskeristyrelsen syntes närmast ha avsett, nämligen endast i fråga om ekolod, borde, om generell tullfrihet icke medgäves, denna med minsta omgång hellre kunna lämnas i den form, att i tulltaxan såsom anmärkning under tulltaxenr 1073: 2, till vilket nummer ekolod hänfördes, intoges en bestämmelse om att tull icke skulle utgå för ekolod eller delar därtill, då varan vore avsedd att installeras i däckat fiskefartyg.

I en till Kungl. Maj:t ställd skrift, som inkommit till finansdepartementet den 28 november 1949, har *Svenska sydkustfiskarnas centralförbund* hemställt om åtgärder i syfte att ekolod finge tullfritt förvärvas till fiskefartyg. Såsom motivering har förbundet anført att det för fiskefartyg, hemmahörande vid Sveriges sydkust, icke föreläge möjlighet att erhålla tullfrihet för ekolod, då fartygen i fråga icke överstege 70 tons bruttodräktighet och ej heller avginge till Nordsjön eller där bortom belägen fiskeplats. Enligt förbundets mening vore det av synnerligen stort intresse, att de svenska fiskefartygen, även vid andra kuster än västkusten, kunde så billigt som möjligt utrustas med ekolod. Ett ekolod kunde vara till stor hjälp, särskilt vid sill- och strömmingsfiske i Östersjön. Å en del fiskeplatser vore det alldeles nödvändigt med ekolod för undvikande av vrak och skarpa toppar på havsbottnen, vilka kunde orsaka sönderrivning av trålar. De fiskefartyg, som för närvarande byggdes på svenska varv för utländsk räkning, kunde enligt gällande bestämmelser utrustas med alla moderna instrument utan tullavgift. Dessa utländska fartyg skulle i sinom tid komma att konkurrera med svenska fiskare i Östersjön, vilka sålunda skulle kunna komma i en

ogynnsam ställning till följd av att de hade att erlægga tullavgifter för sina instrument. Det syntes emellertid vara ett svenskt nationalekonomiskt intresse, att det svenska fisket längs alla kuster vore så effektivt som möjligt. Sådan ändring borde därför vidtagas i gällande lagstiftning, att svenska yrkesfiskare vid alla landets kuster finge tullfritt förvärva ekolod till sina fiskefartyg. Enligt förbundets mening borde tullfriheten åstadkommas genom ändring av bestämmelserna om provianteringsfrilager.

I en likalydande skrift, dagtecknad den 28 november 1949, har *Skånes fiskarförbund* instämt i centralförbundets hemställan.

Över nämnda två framställningar ha, efter remiss, *generaltullstyrelsen* och *kommerskollegium* avgivit utlåtande.

Generaltullstyrelsen har anfört, att, därest tillräckliga skäl skulle anses föreligga för bifall till framställningarna, ändringen lämpligen borde ske på det sätt, att i tulltaxan efter nr 1073:2 infördes en anmärkning av innebörd, att tull icke skulle utgå för ekolod eller delar därtill, som vore avsedda att installeras i däckade fiskefartyg.

Kommerskollegium har anfört, att yrkesfiskare i Östersjön i fråga om möjligheterna att tullfritt anskaffa ekolod ej borde intaga en mindre gynnsam ställning än västkustfiskare. Då sökandenas önskemål nöjaktigt skulle kunna tillgodoses genom den av generaltullstyrelsen föreslagna ändringen i tulltaxan, utan att därvid någon ändring i tullrestitutionsförordningen eller förordningen om provianteringsfrilager behövde företagas, hemställde kommerskollegium, att generaltullstyrelsens förslag måtte läggas till grund för en proposition i ärendet.

Departementschefen. Såsom framgår av den lämnade redogörelsen föreligger ett nära samband mellan rätten till varvsindustrirestitution och skyldigheten att erlægga tull för importerade fartyg. Beträffande större fartyg gäller sålunda, att dessa fartyg i allmänhet vid införsel hit till riket äro fria från tull och att om sådana fartyg byggas eller repareras i Sverige, varvsindustrirestitution kan erhållas för importerade materialier till sådant fartyg. Det motsatta förhållandet gäller i fråga om mindre fartyg. Med hänsyn härtill synes det icke böra ifrågakomma att genomföra en utvidgning av rätten till varvsindustrirestitution utan att samtidigt gällande tullbestämmelser ändras i motsvarande omfattning. Jag kan därför icke biträda det av fiskeristyrelsen framlagda förslaget om utvidgad restitutionsrätt med avseende å materialier m. m. till svenska fiskefartyg.

Emellertid framgår av fiskeristyrelsens uttalanden, att behovet av ändrade bestämmelser aktualiserats huvudsakligen till följd av importen av sådana ekolod, som äro avsedda att inmonteras i svenska fiskefartyg. Under hänvisning härtill har av generaltullstyrelsen framhållits, att tullättnad i fråga om ekolod skulle kunna ernås genom ett tillägg till gällande tulltaxa av innehåll, att tull icke skulle utgå för ekolod eller delar därtill, då varan vore avsedd att installeras i däckat fiskefartyg.

Då en inmontering av ekolod på fiskefartyg synes möjliggöra ett mera rationellt fiske, är det angeläget att underlätta möjligheten för utövarna av yrkesmässigt fiske att anskaffa ekolod till fiskefartygen. Behovet av ekolod och delar därtill täckes för närvarande huvudsakligen genom import, och vid dylik import uttages en värdetull med 10 procent, därest fiskefartyget är av sådan dimension att rätt till varvsindustrirestitution icke föreligger.

Med hänsyn härtill och då den föreliggande frågan får anses vara av ringa statsfinansiell betydelse tillstyrker jag, att tullfrihet införes för ekolod och delar därtill, som äro avsedda att installeras i däckade fiskefartyg.

I enlighet härmed bör till tulltaxenr 1073: 2 fogas en anmärkning av innehåll, att för ekolod eller delar därtill, som äro avsedda att installeras i däckade fiskefartyg, tull icke skall utgå.

Ändring i tullrestitutionsförordningen samt införande av tullfrihet för vissa luftfartyg.

(Tulltaxenr 1062.)

Luftfartyg äro upptagna i tulltaxan under nr 1062 (statistiska nr 1922 och 1923) och belagda med en tull av femton procent av värdet. Särskilt inkommande delar till luftfartyg tulltaxeras emellertid efter sin beskaffenhet. För motorer, manöverinstrument och elektrisk utrustning utgår tullen i allmänhet med tio procent av värdet, under det att propellrar, vingar och underreden draga tull såsom i taxan ej särskilt nämnda arbeten av det ämne, varav de bestå. Dylika delar, tillverkade av aluminium, bliva i regel underkastade en tull av 50 kronor för 100 kilogram.

Enligt 7 § tulltaxeförordningen åtnjutes tullfrihet under viss tid för luftfartyg, som begagnas för införsel till eller är avsett för utförsel från riket av varor eller personer. Dylig tullfrihet må emellertid icke åtnjutas för längre tid än tre månader efter införseln, dock må för särskilt fall medgivas utsträckning av tiden till ett år. Såsom villkor för denna temporära tullfrihet gäller i allmänhet, att hos tullverket nedsättes ett belopp, motsvarande den tull som enligt tulltaxan belöper å luftfartyget, eller att säkerhet därför ställes. För i trafik inkommande civilt luftfartyg må dock i stället godtagas en av luftfartygets befälhavare, redare eller ägare på tro och heder avgiven skriftlig utfästelse, att luftfartyget inom föreskriven tid kommer att återutföras ur riket eller inom samma tid kommer att anmälas till förtullning. Det ankommer emellertid på prövning av Konungen i varje särskilt fall, huruvida tullfriheten må åtnjutas om luftfartyget tillika begagnas för befordran av gods eller personer i egentlig inrikestrafik.

För särskilt inkommande lösa delar, avsedda till reparation av luftfartyg, gälla liknande bestämmelser i fråga om temporär tullfrihet. Sådan tullfrihet må emellertid jämlikt kungörelse den 30 juni 1947 (nr 379) i fråga om delarna beviljas för en tid av högst 3 år.

I 2 § förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307) angående tullrestitution stadgas, att näringsidkare vid *utförsel* av här i riket framställd, reparerad eller kompletterad vara, för vars framställning, reparation, komplettering eller emballering använts av honom från utlandet införda materialier eller andra artiklar, äger åtnjuta restitution av tull (*allmän industrirestitution*) för en motsvarande myckenhet materialier eller andra artiklar av samma slag, vilka inom två år före utförseln av honom införts från utlandet.

Enligt 3 § samma förordning äger idkare av varvs- eller verkstadsrörelse ävensom fartygsägare att efter verkställd byggnad, ombyggnad, reparation, inredning eller utrustning, inberäknat förseende med reservdelar, av svenskt eller utländskt fartyg av mer än 70 tons bruttodräktighet eller av utländskt järnfartyg även av 70 tons bruttodräktighet eller därunder, för vilkas byggnad, ombyggnad, reparation, inredning, utrustning eller sjösättning använts av honom från utlandet införda materialier eller andra artiklar, åtnjuta restitution av tull (*varvsindustrirestitution*) för en motsvarande myckenhet materialier eller andra artiklar av samma slag, vilka inom fem år före arbetets slutförande av honom införts från utlandet.

Såsom av sistnämnda paragraf framgår är rätten till varvsindustrirestitution beträffande fartyg av mer än 70 tons bruttodräktighet icke förbunden med villkor om att fartyget utföres ur riket.

I en den 26 augusti 1946 dagtecknad skrift har *Svenska aeroplan aktiebolaget* hemställt, att flygindustrien i tullrestitutionshänseende måtte bli likställd med varvsindustrien samt att i sådant syfte en ny form av tullrestitution, benämnd flygindustrirestitution, måtte införas. I motiveringen härför har bolaget anfört, att vid tiden för tullrestitutionsförordningens utfärdande någon flygplansindustri av betydelse icke existerade inom landet. Bolaget hade emellertid igångsatt tillverkning av flygplan för civilt bruk, och det hade därvid visat sig lämpligt att i viss utsträckning förse dessa flygplan med utrustning av utländsk tillverkning, såsom motorer, propellrar och navigationsinstrument. Tullavgifterna för den utländska utrustningen uppginge till en icke obetydlig del av försäljningspriset och inverkade därigenom ofördelaktigt på bolagets konkurrensmöjligheter gentemot utländska tillverkare av flygplan.

Over nämnda framställning ha infortrade utlåtanden avgivits av *generaltullstyrelsen* och *kommerskollegium*. Vid kommerskollegii utlåtande ha fogats yttranden från *Sveriges industriförbund* och *Aktiebolaget Aerotransport (ABA)*.

Generaltullstyrelsen har i sitt utlåtande anfört, att flygplansindustrien åtnjöte tullskydd genom att från utlandet införda flygplan vore belagda med 15 procent värdetull. Varvsindustrien däremot saknade — med vissa mindre betydande undantag — tullskydd för sina tillverkningar. Beträffande fartyg föreläge i princip rätt till restitution för använda materialier allenast om fartygen ägde visst minimitotal. De luftfartyg, som avsåges i bolagets framställning, syntes i storleksordning knappast vara att likställa med de fartyg, för vilka restitution kunde ifrågakomma. Enligt styrelsens åsikt finge

bolagets intressen anses i ej ringa grad tillgodosedda därigenom, att bolaget vid framställning av luftfartyg för leverans till utlandet åtnjöte allmän industrirestitution jämlikt 2 § tullrestitutionsförordningen.

Styrelsen ville därjämte erinra om bestämmelserna i 7 § a) tulltaxeförordningen, vilka möjliggjorde, att ett luftfartyg, som levererats till utlandet och för vilket allmän industrirestitution åtnjutits, kunde bliva föremål för temporär tullfrihet. Styrelsen ansåge sig i frågans dåvarande läge icke kunna tillstyrka bolagets framställning.

Sveriges industriförbund har i sitt yttrande till kommerskollegium framhållit bl. a. att den tull, som enligt tulltaxan skulle utgå för utländska flygplan, i regel bleve illusorisk av den anledningen, att tullen icke behövde erläggas. Det utan jämförelse största antalet flygplan som infördes till riket utgjordes nämligen — bortsett från militärflygplan — av trafikflygplan, avsedda att användas i trafik med utlandet, och dessa flygplan komme i åtnjutande av temporär tullfrihet enligt 7 § a) tulltaxeförordningen. Sådan tullfrihet kunde medgivas även för det fall, att de i samband med utrikes trafik begagnades för befordran av gods eller personer inrikes orter emellan. Ifrågavarande flygplan vore sålunda i realiteten tullfria. Då det syntes vara en angelägenhet av yttersta vikt, att den svenska flygindustrien i likhet med varvsindustrien vidmakthölles och utvecklades, föreläge enligt förbundets åsikt icke skäl att motsätta sig den förbättring av tullskyddet, som skulle ligga i ett medgivande av restitutionsrätt för materialier, som komme till användning för tillverkning av flygplan vilka huvudsakligen användes i inländsk trafik. Med hänsyn härtill tillstyrkte förbundet den gjorda framställningen.

Aktiebolaget Aerotransport har i sitt yttrande till kommerskollegium i anledning av Svenska aeroplan aktiebolagets framställning gjort följande uttalande.

Under det att aeroplanbolagets framställning synes taga hänsyn enbart till nuvarande och projekterad flygplansproduktion hos bolaget, kommer denna för aerotransport att framstå som en angelägenhet av största vikt och nödvändighet, såväl för befastande och ytterligare utvidgning av svenskt deltagande i internationell luftfart som för ett bättre tillgodoseende av inrikes trafikens behov. Därtill kommer att svensk luftfart av i dag har en av sina främsta källor till framgångsrik konkurrens med utlandet i det försprång den marktekniska organisationen redan hunnit uppbygga. På grund härav betraktar aerotransport detta förslag i ett större sammanhang och anser, att alla de lättnader, som kunna från statsverkets sida beredas svensk luftfart och flygindustri, ur flera synpunkter vara berättigade.

Som motivering för sin anhållan anser aeroplanbolaget det vara naturligt, att i här påtalade förhållande flyg- och varvsindustrierna jämsättas, varför luftfartyg således skulle komma att likställas med annat fartyg. Denna likställighet befastes än mera vid jämförande av å ena sidan fartyg och å andra sidan de utländska flygplanstyper, som för närvarande nyttjas, och de som redan före 1947 års utgång komma att trafikera svenska flyglinjer. Vi hänvisa här främst till flygplan av typ Douglas DC-4 Skymaster och DC-6 samt Boeing 377 Stratocruiser. Tjänstetomvikten för respektive typ är 18 790 kg, 24 000 kg och 38 420 kg och inköpspriset per styck i sven-

ska kronor cirka 1 600 000, 2 250 000 och 5 200 000. Ifrågavarande flygplans-typers konstruktiva utformning och komplicerade tekniska utrustning böra dessutom göra dem jämförbara med fartyg av ganska betydande nettodräk-tighet. För flygtrafikens upprätthållande kräves en omfattande verkstads-rörelse med betydande reservdelslager, som till storlek och kvalitet bestä-mes icke blott av vederbörande trafikföretag utan även av statlig luftfarts-myndighet. Värdet av detta reservdelslager kan generellt fastställas till 40 procent av flygplanens kostnad. Med hänsyn till de krav, som ur säkerhets-synpunkt måste ställas på flygmateriel, medför detta en materielåtgång, som i jämförelse med varvsindustrien per enhet får en betydligt större omfatt-ning.

Av vad sålunda anförts anser aerotransport, att de förhållanden som gälla för svensk luftfart och flygindustri kunna i detta avseende vara fullt jäm-förbara med dem under vilka svensk varvsindustri verkar.

Vad beträffar flygindustri och luftfart äro dessa i än högre grad än varvs-industri hänvisade till import av tullbara reservdelar, utrustning och även av annan materiel av såväl hel- som halvfabrikat. Vad beträffar huvudfrågan i denna restitutionsangelägenhet åtnjutes däremot tullskydd för luftfartyg, därigenom att alla luftfartyg äro belagda med en tull av 15 procent av tull-värdet (cif-värdet). Detta tullskydd är dock enbart av fiktiv karaktär, då enligt 7 § tulltaxeförordningen temporär tullfrihet årligen kan åtnjutas för luftfartyg, som trafikera såväl svenska som utländska luftfartslinjer på Sve-rige. Sådan tullfrihet åtnjutes jämväl för till reparation av sådana luftfartyg särskilt inkomna reservdelar. Svenska lufttrafikföretag utnyttja allmänt denna temporära tullfrihet, helst som viss inrikestrafik även kan bedrivas utan hinder av bestämmelserna i hithörande författningar. Vad beträffar flygplan av typ Douglas DC-4 och större typer står frågan om erläggande av belöpande tullbelopp för ifrågavarande luftfartyg i dagens trafiktekniska läge så vida avlägsen, att för dessa flygplan kan räknas med tullfrihet. I detta sammanhang måste dock påpekas, att 7 § tulltaxeförordningen jämte hithörande tillämpningsföreskrifter äro behäftade med stadganden, som äro direkt hämmande för luftfartens och industriens utveckling, helst som be-greppet tillbehör helt saknas i dessa författningsrum. Därför skulle en flyg-industrirestitution radikalt kunna avhjälpa de brister, som framkommit vid tillämpningen av ifrågavarande tulltaxeförordning i fråga om temporär tull-frihet för luftfartyg och delar därtill, och samtidigt fylla ett länge känt be-hov av lättnader i tullavseende för berörda parter.

Frågan om flygindustrirestitution anser aerotransport ur flera synpunkter så angelägen, att en allmängiltig lösning därav snabbt måste erhållas. Då sådant slag av restitution av praktiska skäl måste sammankopplas med tull-barheten av flygplan och gällande tulltaxa med 15 procents värdetull lägger de största hindren i vägen för lösning av detta problem, vill bolaget erinra härom.

Ur statsfinansiella synpunkter kan nuvarande tullbeskattning anses ha blott illusorisk karaktär, då blott en ringa del av för inkomna luftfartyg debiterad tull i verkligheten inbetalas och således kommer statskassan till godo. Då dessutom tillämpandet av 7 § tulltaxeförordningen såväl för varu-havare som för tullverket i realiteten blir betungande, synes det även ur statsfinansiell synpunkt vara motiverat, att tullbeskattning av luftfartyg anpassas efter de förutsättningar, som förefinnas.

Då såväl ur skydds- som ur finanspolitisk synvinkel intet hinder torde föreligga mot en revidering av gällande tulltaxa i vad avser tulltaxenr 1062 därhän, att vissa luftfartyg kvarstå med oförändrad tull, medan däremot andra bli tullfria, uppstår frågan efter vilken grund sådan uppdelning skall ske. Den bör ske efter flygplanets storlek. Det bör vara en uppdelningsgräns,

som utan att åsamka vare sig statsverket eller varuhavaren extra kostnader dock för statsverket ger garanti för såväl dess riktighet som förhindrande av missbruk. För tillgodoseende av dessa krav föreslås flygplanstjänsttomvikten som beräkningsgrund. Denna tjänstetomvikt fastställs enligt internationell överenskommelse av vederbörande lands offentliga luftfartsmyndighet och skall finnas påtecknad de officiella handlingar, som av sådan myndighet utfärdas för flygplanet i fråga. Dessa handlingar skola alltid företes för vederbörande tull- och luftfartsmyndigheter och ligga redan till grund för beräkandet av vissa luftfartsavgifter. Härigenom skulle en redan fastställd och internationellt överenskommen beräkningsgrund tillika komma att användas i tulltekniskt syfte. Då det dessutom självfallet är ett allmänt trafikekonomiskt intresse, att denna tjänstetomvikt blir så låg som möjligt, skapas därvid full garanti mot missbruk att i gränsfall statsverket skulle komma att undandragas viss belöpande tullavgift.

Under hänvisning till vad sålunda anförts hemställde Aerotransport om sådan ändring av tulltaxan, att luftfartyg överstigande en viss tjänstetomvikt bleve tullfria. Därigenom skulle den begärda flygindustrirestitutionen komma att bli såväl tulltekniskt som praktiskt genomförbar och i sak jämförbar med varvsindustrirestitutionen.

Kommerskollegium har anförts, att en utsträckning till luftfarten av de särförmåner i tullhänseende, som gällde för varvsindustrien, kunde anses vara motiverad. Den syntes även stå i överensstämmelse med den svenska flygindustriens intressen. Kollegium ansåge sig emellertid icke i dåvarande sammanhang kunna upptaga förslaget till behandling, enär för ett närmare ståndpunkttagande i frågan ytterligare utredningar erfordrades angående konsekvenserna icke endast för den inhemska flygindustriens utan också för andra industrigrenars del. Med hänsyn till ärendets brådskande natur syntes det lämpligt att i avvaktan på hithörande spörsmåls mera definitiva lösning utverka riksdagens bemyndigande för Kungl. Maj:t att provisoriskt undanröja de olägenheter, som gällande begränsade restitutionsrätt medförde för flygindustri och flygtrafik.

Sedan härefter generaltullstyrelsen anbefallts att avgiva förnyat utlåtande angående möjligheterna ur tulltekniska synpunkter att genomföra det av kommerskollegium framlagda förslaget, har *generaltullstyrelsen* framhållit, att den varvsindustrien enligt 3 § tullrestitutionsförordningen tillkommande rätten till tullrestitution ägde nära samband med det förhållandet, att ifrågavarande industrigren saknade tullskydd, utom beträffande vissa luftfartyg och mindre järnfartyg. Tillverkningen av flygplan inom landet åtnjöte emellertid ett nominellt tullskydd av 15 procent av värdet. Ett bifall till framställningen, att sistnämnda tillverkning skulle i restitutionshänseende likställas med varvsindustrien, syntes alltså förutsätta att tullen å flygplan helt eller delvis borttoges. För ett närmare ståndpunkttagande till Aero transports förslag om tullfrihet för vissa flygplan erfordrades ytterligare utredning angående de konsekvenser, som ett genomförande av det samma skulle medföra icke blott för de svenska tillverkarna av flygplan utan även för de industrier som levererade instrument och annan utrustning till flygplan.

1947 års riksdag har — i anledning av motionen II: 228 — i skrivelse till Kungl. Maj:t anhållit om en översyn av gällande författningar i syfte att utröna, vilka ändringar i desamma som kunde vara påkallade med hänsyn till flygtrafikens utveckling. I sitt betänkande (nr 34) i anledning av motionen har riksdagens bevillningsutskott framhållit, att utskottet funne det vara angeläget, att de bestämmelser i tullhänseende, som gällde för flygtrafiken, vore utformade med hänsyn till de speciella behov, som gjorde sig gällande på ifrågavarande område. Utskottet erinrade bland annat om frågan om flygindustrirestitution, vilken fråga syntes vara av invecklad natur och kräva en ingående undersökning.

I anledning av denna anhållan har Kungl. Maj:t genom beslut den 3 oktober 1947 lämnat generaltullstyrelsen i uppdrag att i samråd med luftfartsstyrelsen verkställa den begärda översynen samt att till Kungl. Maj:t inkomma med de förslag, vartill densamma kunde giva anledning. Detta arbete har ännu icke slutförts.

I en den 4 november 1948 dagtecknad skrift har *Svenska aeroplan aktiebolaget* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte till skyndsam förnyad behandling upptaga frågan om införandet av flygindustrirestitution, och har därvid särskilt framhållit, att spörsmålet om flygindustrirestitution för bolagets del ytterligare aktualiserats därigenom, att bolaget tecknat kontrakt med Aerotransport om försäljning av tio större transportflygplan av typ Saab 90 A-2 Scandia.

Härefter har *Aktiebolaget Aerotransport* i en den 4 januari 1950 dagtecknad skrift upptagit till fortsatt behandling frågan om tullfrihet för vissa flygplan samt om införande av en ny form av tullrestitution för flygindustrien.

I denna skrift har bolaget anförts.

Den inrikes flygtrafiken i Sverige bedrivs för närvarande med flygplan av typen Douglas DC-3 med plats för 21 passagerare, för vilka flygplan tull erlagts liksom för den för dessa flygplan avsedda materielen. Såvitt rör inrikestrafiken på Visby föreligger stort behov av att under högsäsongen på sommaren med den då maximala efterfrågan på transportmedel till Gotland tidvis insätta flygplan i denna trafik av typen Douglas DC-4 med plats för upp till 59 passagerare. En sådan förbättring av Visby-trafiken till resenärernas fromma är emellertid med nuvarande tullbestämmelser icke möjlig att genomföra, då bolaget icke, med hänsyn till de stora underskott inrikestrafiken medför, kan påtaga sig den ekonomiska belastningen, cirka 150 000 kronor per flygplan jämte avsevärda belopp för reservmateriel, som bolaget skulle ha att vidkännas i form av tullavgifter och förlorad restitutionsrätt vid DC-4-materielens införtullning för användning i inrikestrafiken.

Bolaget har hos Svenska aeroplan aktiebolaget beställt 10 stycken flygplan av typen »Scandia», vilka för närvarande äro under byggnad och börja att levereras under våren 1950. Dessa plan äro avsedda att även användas i inrikestrafik. I flygplanen ingående materiel är till stor del av utländsk tillverkning och införes under anspråk på tullrestitution. Så till exempel äro motorer, instrument, radioinstallationer och flygplansdäck importmateriel.

Enligt nuvarande tullbestämmelser måste för de Scandiaflygplan, som från början avses för den egentliga inrikestrafiken, under alla omständigheter erläggas tull med cirka 60 000 kronor per flygplan för den i flygplanen ingående importmaterielen. De flygplan, vilka icke avses för sådan inrikestrafik, måste, för att tullrestitution skall kunna erhållas såvitt rör importmaterielen, utföras ur riket och återinföras under anspråk på temporär tullfrihet för hela flygplanet. Därest bolaget sedermera skulle behöva införtulla sådant flygplan, för vilket temporär tullfrihet åtnjutes, och därvid skulle nödgas erlægga tull med 15 procent för hela flygplanet, skulle tullavgiften per flygplan bliva mycket avsevärd. Den reservmateriel till flygplanen, som ABA anskaffat respektive framdeles successivt kommer att inköpa från utlandet, införes under anspråk på temporär tullfrihet eller tullrestitution. Såvitt rör dylik reservmateriel till de för inrikestrafiken disponerade flygplanen bortfaller möjligheten till temporär tullfrihet och tullrestitution. Det totala tullbeloppet för den under de första fem åren för Scandia erforderliga importerade reservmaterielen beräknas till cirka 800 000 kronor.

För erhållande av en rationell och ekonomisk användning av reservmaterielen erfordras dels att densamma i största möjliga utsträckning standardiseras, så att den kan nyttjas för olika flygplanstyper, vilket alltmärker, dels ock att materielen skall kunna begagnas oberoende av tulltekniska hänsyn. Nuvarande tullbestämmelser lägga emellertid hinder i vägen härför. Helt naturligt önskar bolaget av ekonomiska skäl att hålla reservmaterielen för införtullade flygplan vid ett minimum. Hänsynen till regularitet och säkerhet i trafiken omöjliggör emellertid detta, och materielcirkulationen samt på grund av flygplanens förslitning ökad åtgång av underhållsmaterielen medför att successivt förhållandevis mera materiel måste införtullas, varmed följer ökade tullkostnader på grund av att den temporära tullfriheten och möjligheten till restitution bortfalla.

Inom det skandinaviska samarbetet överses flygplan av samma typ, tillhörande de samarbetande flygbolagen, av driftsmässiga skäl i viss mån vid samma verkstad. Sälunda överses samtliga DC-4-flygplan vid Det danske luftfartsselskabs verkstäder i Köpenhamn, medan DC-6-flygplanen överses i Stockholm. De nuvarande svenska tullbestämmelserna innebära att, vid ett i Sverige införtullat flygplans återkomst till landet efter genomgången översyn utomlands, tull skall erläggas med 15 procent på hela översynskostnaden, vilken vid grundöversyn på exempelvis DC-4 uppgår till cirka 300 000 kronor per flygplan.

På sätt framgår av ovanstående medföra de nuvarande för flygtrafiken gällande tullbestämmelserna synnerligen kännbara ekonomiska belastningar för bolaget. Tullkostnaderna för flygplan och reservmateriel drabba icke enbart inrikestrafiken utan bolagets hela trafik, alldenstund dels flygplan, som regelmässigt användas i den internationella trafiken, måste införtullas i samband med deras användande såsom reserv vid påkommande behov i inrikes- trafiken dels ock en förhållandevis större andel av reservmaterielen än som svarar mot antalet flygplan i inrikestrafik av driftsmässiga hänsyn måste vara tillgänglig för sistnämnda flygplan. Det senare innebär icke blott att erhållen temporär tullfrihet för denna materiel upphör utan även att möjligheten till restitution av tull för till sådan materiel avsedda reservdelar går förlorad. Det enligt tullförfattningarna gällande förbudet att i den egentliga inrikestrafiken använda flygplan, för vilka tull icke erlagts, utgör även ett direkt hinder för ett såväl ur den trafikerande allmänhetens som bolagets synpunkt ändamålsenligt bedrivande av sagda trafik. Även försvåras ett rationellt utnyttjande av den inom det skandinaviska flygtrafiksam-

arbetet till förfogande stående samlade flygplansflottan, alldenstund danska och norska flygplan icke, utan att tull för desamma erlägges, kunna nyttjas för svensk inrikestrafik i den mån vederbörliga trafikillstånd därtill erhållas.

Flygtrafiken har under de senare åren undergått en mycket stark utveckling. Flygplan användas nu av helt annan storleksordning än för endast ett tiotal år sedan, reservmaterielslagren ha måst ökas högst väsentligt, och flygbolagens organisationer ha utbyggts i betydande omfattning. Allt detta har dragit mycket avsevärda kostnader, som på grund av de labila förhållandena efter kriget icke uppvägs av motsvarande ökade trafikintäkter. Flygbolagen i allmänhet ha därför under de senare åren haft att kämpa med dålig ekonomi och ha måst vidtaga genomgripande och ur olika synpunkter kända rationaliseringar för att söka åvägabringa bättring i förhållandena.

Bolaget har vidare framhållit att enligt bolagets åsikt vore gällande tullförfattningar såvitt anginge luftfartsförhållandena föråldrade och i behov av en allmän översyn. Då den av 1947 års riksdag begärda översynen måste draga avsevärd tid funne bolaget det angeläget, att frågan om tullrestitution och därmed sammanhängande spörsmål gjordes till föremål för en från hela problemkomplexet i övrigt fristående behandling. Till jämförelse kunde framhållas att i såväl Danmark som Norge vederbörande luftfartyg åtnjöt tullfrihet även för flygmateriel, som användes i respektive lands inrikestrafik. Vidare hade i England under år 1949 tullfrihet medgivits för dit importerade flygplan över viss storleksordning jämte reservdelar och utrustning därtill.

Under hänvisning härtill har bolaget hemställt, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga erforderliga åtgärder för att åstadkomma sådana ändringar i gällande tullförfattningar, att luftfartyg med en tjänstetomvikt av mer än 7 500 kg bleve tullfria samt att, om det skulle befinnas icke vara möjligt att direkt medgiva tullfrihet för reservmateriel och utrustning till sådana flygplan, luftfarten och flygindustrien erhöles, med tillämpning från och med den 1 januari 1950, en mot varvsindustrirestitutionen svarande förmån. Alternativt hemställde bolaget, att Kungl. Maj:t måtte hos riksdagen utverka bemyndigande att från och med den 1 januari 1950 tills vidare i avvaktan på hithörande spörsmåls mera definitiva lösning medgiva dels tullfrihet för luftfartyg av nu angiven storlek, dels ock restitution av tull, såvitt anginge luftfart och flygindustri, i huvudsak efter de grunder som gällde för varvsindustrirestitution.

Över nämnda framställning ha efter remiss utlåtanden avgivits av *luftfartsstyrelsen*, *kommerskollegium* och *generaltullstyrelsen*. Vid utlåtandet från kommerskollegium har fogats yttrande av *Sveriges industriförbund*. Vidare har generaltullstyrelsen överlämnat yttranden från *tulldirektionen i Stockholm* och *tullkammaren i Linköping*.

Luftfartsstyrelsen har i sitt utlåtande erinrat om den beslutade översynen av tullförfattningarna. Då dessa spörsmåls komplicerade natur och stora räckvidd syntes påkalla ytterligare tidskrävande undersökningar, kunde

resultatet av översynen icke vara att förvänta inom den närmaste tiden. Ur de synpunkter styrelsen hade att företräda vore det synnerligen angeläget, att de av Aktiebolaget Aerotransport berörda tullfrågorna snarast bleve lösta, och provisoriska åtgärder i sådant syfte borde vidtagas. Styrelsen tillstyrkte därför, att omedelbara åtgärder vidtoges för att bereda bolaget lättnader i fråga om tullavgifter m. m.

Sveriges industriförbund har i fråga om tullen å luftfartyg anfört att tullen för luftfartyg med en tjänstetomvikt överstigande 7 500 kilogram hindrade ett rationellt användande av flygföretagens flygplanspark, samtidigt som den icke lämnade den inhemska industrien något egentligt skydd. Med anledning härav tillstyrkte förbundet den föreliggande framställningen. Enligt förbundets mening borde denna fråga lösas utan ytterligare uppskov. Därest frågan icke för närvarande kunde upptagas till slutlig behandling, syntes ett interimistiskt beslut böra fattas om de begärda tullåttnaderna.

Svenska aeroplan aktiebolaget har i yttrande till industriförbundet tillstyrkt införandet av tullfrihet för större luftfartyg.

Kommerskollegium har förklarat, under hänvisning till den pågående översynen, att kollegium endast kunde tillstyrka det alternativa förslaget om utverkande av bemyndigande av riksdagen om rätt till provisoriskt medgivande av vissa tullåttnader.

Av de lokala tullförvaltningarna har *tullkammaren i Linköping* anfört, att gällande tullbestämmelser knappast kunde anses lägga hinder i vägen för svensk flygplansindustris möjligheter att göra sig gällande på exportmarknaden, då vederbörande tillverkare beviljats rätt till såväl handels- som allmän industrirestitution. Den ifrågasatta tullfriheten för flygplan av viss storlek syntes på längre sikt icke vara ägnad att gynna svensk flygplansindustri. Med hänsyn härtill avstyrkte tullkammaren bifall till framställningen.

Tulldirektionen i Stockholm har framhållit, att om tullfrihet i enlighet med vad som föreslagits stadgades för tyngre flygplan även vissa andra plan, såsom militärplan och plan tillhörande rikets allmänna kartverk, komme att beröras av tullfriheten, för så vitt den icke bleve begränsad till att omfatta endast flygplan för allmän trafik. Mot införande av en mot varvsindustriestitutionen svarande restitutionsform för luftfart och flygindustri i syfte att möjliggöra återbetalning av tullbelopp för från utlandet införd materiel och utrustning, vilken införts för byggnad, reparation etc. av sådana flygplan för vilka tullfrihet kunde komma att stadgas, hade direktionen i princip intet att erinra. I den mån nu förefintligt tullskydd för flygindustrien genom borttagande av tullen på importerade flygplan komme att bortfalla, syntes lufttrafikföretagen och flygindustrien böra erhålla förmåner i restitutionshänseende, som svarade mot varvsindustriens. En dylik utvidgning av tullrestitutionens omfattning skulle dock oundgängligen medföra ett betydande merarbete för tullverket, då ett mycket betungande kontrollarbete komme att erfordras. För att åstadkomma den lättnad i tullkontrollen, som syntes önskvärd beträffande lufttrafikföretagens införsel

av reservdelar och tillbehör, borde tullfrihet stadgas för delar m. m. till sådana flygplan, för vilka tullfrihet kunde komma att beviljas.

Generaltullstyrelsen har förklarat, att ur tullteknisk synpunkt hinder icke mötte mot bifall till framställningen om tullfrihet för flygplan med en tjänstetomvikt av mer än 7 500 kilogram. Om den begärda tullfriheten ansåges böra komma till stånd förordade generaltullstyrelsen, att tulltaxan i nedan angiven del erhöle följande ändrade lydelse.

		Tull för 100 kg kronor
	Luftfartyg:	
1062: 1	flygplan med en tjänstetomvikt av mer än 7 500 kg	fria
1062: 2	andra slag..... 100 kr.	15: —
	<i>Anm.</i> Vid tulltaxering av till detta nummer hänförliga luftfartyg, som inkomma försedda med inom landet tillverkade eller här förut förtullade motorer, skola motorerna tulltaxeras särskilt för sig.	
1062: 3	Delar, tillbehör och material, avsedda att av lufttrafikföretag, som erhållit Kunql. Maj:ts tillstånd för utövning av luftfart i regelbunden trafik, användas för reparation, inredning eller utrustning av till nr 1062: 1 hänförliga flygplan	fria

I anslutning härtill har generaltullstyrelsen anfört, att vid bifall till nämnda förslag borde såsom villkor för åtnjutande av tullfriheten för delar, tillbehör och material till flygplan föreskrivas, att vederbörande lufttrafikföretag till tullverket avlämnade på tro och heder avgivet intyg angående varornas användning på sätt, som angäves i taxan.

Generaltullstyrelsen har vidare framhållit, att ett antagande av förslaget angående tullfrihet för vissa flygplan m. m. aktualiserade frågan om införande av en restitutionsform, avsedd för flygindustrien och utgörande en motsvarighet till varvsindustrirestitutionen enligt 3 § tullrestitutionsförordningen. För det fall att en sådan restitutionsform ansåges böra införas, borde tullrestitutionsförordningen kompletteras med en paragraf, betecknad 3 a § och upptagande särskilda bestämmelser om flygindustrirestitution. Dessa bestämmelser skulle innebära, att idkare av verkstadsrörelse ävensom flygplansägare ägde att efter verkställd byggnad, ombyggnad, reparation, inredning eller utrustning, inberäknat förseende med reservdelar, av svenskt eller utländskt flygplan med en tjänstetomvikt av mer än 7 500 kilogram eller av utländskt flygplan även med en tjänstetomvikt av 7 500 kilogram eller därunder, för vilkas byggnad, ombyggnad, reparation, inredning eller utrustning använts av honom från utlandet införda materialier eller andra artiklar, åtnjuta restitution av tull för en motsvarande myckenhet materialier eller andra artiklar av samma slag, vilka inom fem år före arbetets slutförande av honom införts från utlandet. Rätt till restitution skulle gälla jämväl i avseende å materialier, som gått förlorade vid arbetets utförande.

Generaltullstyrelsen har slutligen anfört.

För tillgodoseende av bolagets önskemål med avseende å retroaktiv tillämpning från och med den 1 januari 1950 av de ifrågasatta bestämmelserna angående flygindustrirestitution torde därutöver böra stadgas, att de föreslagna bestämmelserna skola äga giltighet jämväl beträffande i paragrafen avsett arbete, som slutförts efter den 1 januari 1950.

I sammanhang härmed torde i 10 § tullrestitutionsförordningen böra vidtagas den jämkningen, att orden »2 och 3 §§» utbytas mot orden »2, 3 och 3 a §§».

Det kan förutsättas, att bolaget vid tidpunkten för den föreslagna tullfrihetens införande har i lager dels reservdelar, som införts under restitutionsanspråk och för vilka tull erlagts, dels även sådana delar, för vilka temporär tullfrihet jämlikt 7 § a) tulltaxeförordningen beviljats. Det är för såväl bolaget som för tullmyndigheterna angeläget, att denna verksamhet avvecklas utan hinder av att därför eljest föreskrivna villkor och kontrollföreskrifter icke iakttagas. Styrelsen har icke något att erinra, därest Kungl. Maj:t skulle finna skäl föreslå riksdagen, *dels* att sådana reservdelar, för vilka temporär tullfrihet medgivits, må införtlullas med tillämpning av tulltaxenr 1062: 3, under villkor likväl, att tiden för utnyttjande av den temporära tullfriheten vid tidpunkten för ovannämnda tullfrihets införande icke försuttits, *dels ock* att restitution av tull må åtnjutas för sådana här ifrågavarande delar, som införts under anspråk på tullrestitution och för vilka tull erlagts, under villkor att delarna vid tidpunkten för förordningens ikraftträdande varit restitutionsberättigade och att försäkran avgives, att delarna komma att användas för ändamål, som i nr 1062: 3 sägs.

Departementschefen. Såsom bevillningsutskottet i sitt betänkande nr 34 till 1947 års riksdag framhållit är det angeläget, att de bestämmelser i tullhänseende, som gälla för flygtrafiken, äro utformade med hänsyn till de speciella behov som göra sig gällande på ifrågavarande område.

Av den lämnade redogörelsen framgår, att de nuvarande bestämmelserna i hög grad förhindra ett rationellt utnyttjande av trafikföretagens flygplan. Det synes därför vara påkallat, att åtgärder omedelbart vidtagas för att avhjälpa berörda olägenheter.

Luftfartsstyrelsen och kommerskollegium ha föreslagit, att olägenheter-
na i fråga skulle undanröjas genom att provisoriska bestämmelser infördes om rätt till flygindustrirestitution. Från generaltullstyrelsens sida har anförts, att införandet av dylika bestämmelser förutsatte, att tullen för trafikflygplan helt eller delvis borttoges. Införandet av tullfrihet för flygplan med en tjänstetomvikt av mer än 7 500 kilogram har även tillstyrkts av Svenska aeroplan aktiebolaget, som torde vara ensam tillverkare här i landet av dylika flygplan.

I enlighet med vad generaltullstyrelsen föreslagit förordar jag, att flygplan med en tjänstetomvikt av mer än 7 500 kilogram göras fria från tull. Därjämte bör tullfrihet införas för delar till sådana flygplan i den omfattning generaltullstyrelsen tillstyrkt. Jag finner mig vidare böra förordna, att en restitutionsform för flygindustrien, motsvarande varvsindustrirestitutionen enligt 3 § tullrestitutionsförordningen, infördes. Det synes mest lämpligt att de nya bestämmelserna redan nu göras definitiva.

För att tillgodose Aktiebolaget Aerotransports önskemål med avseende å retroaktiv tillämpning av restitutionsbestämmelserna — vilka önskemål enligt min mening böra beaktas — torde bestämmelserna i fråga böra erhålla giltighet beträffande arbete, som slutförts under tiden från och med den 1 januari 1950.

Det torde kunna förutsättas, att vid tidpunkten för den föreslagna tullfrihetens införande finnas i lager dels reservdelar, som införts under restitutionsanspråk och för vilka tull erlagts, och dels sådana reservdelar för vilka temporär tullfrihet beviljats jämlikt 7 § a) tulltaxeförordningen. I överensstämmelse med vad generaltullstyrelsen förordat hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte utverka riksdagens bemyndigande att meddela följande föreskrifter, nämligen *dels* att sådana förut nämnda reservdelar, för vilka temporär tullfrihet medgivits, må införtullas med tillämpning av tulltaxenr 1062: 3, under villkor likväl att tiden för utnyttjande av den temporära tullfriheten vid tidpunkten för den föreslagna tullfrihetens införande icke försuttits, *dels ock* att restitution av tull må åtnjutas för sådana här ifrågavarande reservdelar, som införts under anspråk på tullrestitution och för vilka tull erlagts, under villkor att restitutionsrätt förelegat för reservdelarna vid nyssnämnda tidpunkt och att särskild försäkran avgives, att reservdelarna komma att användas för ändamål som i tulltaxenr 1062: 3 sägs.

Samtliga nu föreslagna ändringar i tulltaxan torde böra träda i kraft å dag som Kungl. Maj:t bestämmer.

Under åberopande av vad i det föregående anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen, att

dels antaga inom finansdepartementet upprättade förslag till

- 1) *förordning om ändring i tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) samt*
- 2) *förordning om ändring i förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307) angående tullrestitution;*

dels besluta, att den vid tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) fogade tulltaxan skall i nedan angivna delar erhålla ändrad lydelse på sätt av det följande framgår.

		Tull för 100 kg kronor
	Växter, ej särskilt nämnda: levande:	
40: 1	plantor av al, alm, ask, asp, avenbok, björk, bok, ek, gran, lind, lärk, lönn, poppel och tall	fria
103	Harts, även härdat, esterharts samt sulfatharts, även des- tillerat; terpentin, tjock, och annan balsam, även konst- gjord	fria
	Stenkolstjära och annan ur fossila ämnen utvunnen tjära samt andra genom torrdestillation framställda ämnen, ej hänförliga till annat nummer:	
173	andra slag, härunder inbegripna bensololjor, karbol- syra, naftalin och andra likartade destillationspro- dukter ur stenkolstjära; ävensom karbolkalk, styrol (styren) och cyklohexanon samt tetrahydronaftalin och andra liknande hydreringsprodukter av naftalin, fenol eller kresol	fria
221	-----	
221: 1	Vitaminer, vitaminkoncentrat och andra vitaminhaltiga beredningar, ej hänförliga till annat nummer	fria
222: 1	Acetfenolisatin, bärnstenssyra — — — klordinitrobensol, litiumcitrat — — — natriumsalicylat, ortooxikinolin — — — och sulfosalicylsyra	fria
223	Kemiska preparat, ej särskilt nämnda; ävensom plåster, ej hänförligt till apoteksvaror	100 kr.
	<i>Anm. 1.</i> För kemiska — — — icke utgå. <i>Anm. 2.</i> För koncentrerat — — — icke utgå. <i>Anm. 3.</i> För amylalkohol, som är avsedd uteslutande för till- verkning av kallium- eller natriumxantogenat, skall tull icke utgå. <i>Anm. 4.</i> För till detta nummer hänförliga alkylbensoler, alkyl- naftaliner samt alkyl- och arylfenoler, som uteslutande äro avsedda att användas vid tillverkning av konstplaster eller av uppblötningsmedel, skall tull icke utgå.	15: —
	Fotografisk film, alla slag:	
226: 1	röntgenfilm	fri
	andra slag:	
227: 1	framkallad	E 1 580: —
	annan:	
227: 2	kinematografisk film	E 80: —
227: 3	annan	E 150: —
228	-----	
	Lacker och lackfärger, fasta eller flytande, samt fernissor, ej hänförliga till nr 252:	
	andra slag:	
254: 2	andra	100 kr. 15: —

		Tull för 100 kg kronor
284	Bomullskrut ..... E Vävnader, ej särskilt nämnda: innehållande <i>silke</i> :	30: —
	----- andra slag: av silke enbart eller i förening med högst 15 % annat spånadsämne (helsiden): av konstgjort silke enbart eller i förening med högst 15 % annat spånadsämne, vägande per m ² :	
477: 2	mindre än 200 g ..... N <i>Anm.</i> Till detta nummer hänförliga vävnader av nylon, som äro avsedda uteslutande för tillverkning av fallskärmar, draga en tull av 600 kr. för 100 kg.	1 000: —
	----- Snören och andra snörmakararbeten, ej hänförliga till annat nummer: innehållande <i>silke</i> :	
546: 2	andra ..... E <i>Anm.</i> Till detta nummer hänförliga flätade linor av nylon, som äro avsedda uteslutande för tillverkning av fallskärmar, draga en tull av 600 kr. för 100 kg.	1 500: —
	----- Tråd, isolerad, av oädel metall; ävensom elektriska led- ningskablar, linor och snören:	
	----- överdragen med kautschuk, guttaperka eller annan, ej särskilt nämnd isoleringsmassa, enbart eller i för- ening med spånadsämne, papper eller asbest:	
1037: 1	andra slag: överdragna med konstplast, hänförlig till nr 1111 ..... 100 kr.	10: —
1038	andra, med en trådtjoeklek av: högst 2 mm ..... E	35: —
1039	mer än 2 mm ..... E	25: —
	----- Luftfartyg:	
1062: 1	flygplan med en tjänstetomvikt av mer än 7 500 kg	fria
1062: 2	andra slag ..... 100 kr. <i>Anm.</i> Vid tulltaxering av till detta nummer hänförliga luft- fartyg, som inkomma försedda med inom landet tillverkade eller här förut förtullade motorer, skola motorerna tulltaxeras särskilt för sig.	15: —

		Tull för 100 kg kronor
1062: 3	Delar, tillbehör och material, avsedda att av lufttrafikföretag, som erhållit Kungl. Maj:ts tillstånd för utövning av luftfart i regelbunden trafik, användas för reparation, inredning eller utrustning av till nr 1062: 1 hänförliga flygplan	fria
1073: 2	Instrument, ej särskilt nämnda, härunder inbegripna mätband och mätstockar; ävensom delar till instrument, hänförliga till detta nummer ..... 100 kr. <i>Ann.</i> För ekolod eller delar därtill, som äro avsedda att installeras i däckade fiskefartyg, skall tull icke utgå.	10: —
1109	----- Konstplaster, ej hänförliga till annat nummer: oarbetade:	
1110	cellulosaacetat, cellulosaapropionat och cellulosaabutyrat, utan tillsats av andra ämnen	fria
1111	andra slag, även i form av press- eller sprutmassor ..... 100 kr.	10: —
1112: 1	arbetade, ej särskilt nämnda: plattor, stänger och rör av proteinplaster och av cellulosanitrat; ävensom plattor av andra cellulosa-plaster med en tjocklek av minst 1.5 mm	fria
1112: 2	andra slag ..... 100 kr.	15: —
1113	Borstbindararbeten: -----	

dels besluta, att samma taxa skall för tiden till och med den 30 juni 1951 i nedan angiven del erhålla följande ändrade lydelse.

		Tull för 100 kg kronor
211: 1	Träsprit (metanol)..... T	10: —

dels förklara, att de föreslagna ändringarna i tulltaxan skola träda i kraft å dag, som Kungl. Maj:t bestämmer;
dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela följande särskilda föreskrifter, nämligen

1) att till flygplan avsedda reservdelar, för vilka temporär tullfrihet jämlikt 7 § a) tulltaxeförordningen beviljats, må införtullas med tillämpning av tulltaxenr 1062: 3, under villkor likväl att tiden för utnyttjande av den temporära tullfriheten icke försuttits vid den tidpunkt då i nämnda tulltaxenummer stadgade tullfrihet trätt i kraft; samt

Kungl. Maj:ts proposition nr 239.

2) att restitution av tull må åtnjutas för sådana reservdelar till flygplan, som införts under anspråk på tullrestitution och för vilka tull erlagts, under villkor att restitutionsrätt förelegat för reservdelarna vid den under 1) angivna tidpunkten och att särskild försäkran avges att reservdelarna komma att användas för ändamål som i tulltaxe-nr 1062: 3 sägs.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställen förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Karl-Ingmar Edstrand.